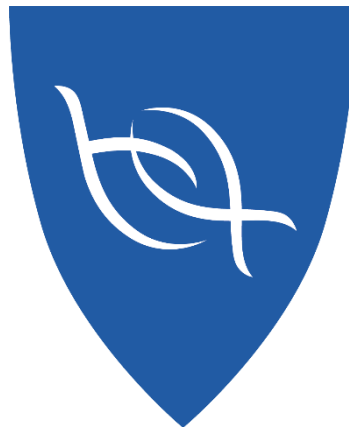

**Rom- og funksjonsprogram
for Eide barneskole
Hustadvika kommune**

Tittel			
Rom – og funksjonsprogram Eide barneskole			
Oppdragsgiver	Forfatter		
Hustadvika kommune	Beate Aske Løtveit og Chris Lund		
Oppdragsleder	Oppdragsnummer	Rapportnummer	Revisjonsnummer
Beate Aske Løtveit	10-23	1	
Signatur	Dato		Antall sider
	November 2022		59

Forsidebilde: Pexels.com

Innhold

0	
1	Informasjon om prosjektet _____ 5
1.1	Det fysiske læringsmiljøet _____ 6
2	Lover og forskrifter _____ 8
2.1	Opplæringsloven _____ 8
2.2	Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20) _____ 8
2.3	Rammeplan for SFO _____ 9
2.4	Universell utforming _____ 9
2.4.1	Universell utforming for elever med kognitive og sensoriske vansker _____ 11
2.5	Arbeidsmiljøloven _____ 12
2.6	Folkehelseloven _____ 12
2.7	Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. _____ 12
3	Visjoner og mål _____ 13
3.1	Mål og visjoner for skolen _____ 13
3.2	Mål og visjoner for bygget som nærmiljøanlegg – 15 timersbygget _____ 13
4	Overordnede prinsipper for utforming _____ 15
5	Generelle krav _____ 16
5.1	Planløsning Eide barneskole _____ 16
5.2	Lokal identitet _____ 17
5.3	Dagslyskrav _____ 17
5.4	Tilpasningsdyktighet _____ 17
5.5	Innspill fra de ansatte ved skolen _____ 18
6	Arealprogram _____ 19
6.1	Areal skole _____ 20
6.2	Tekniske rom _____ 22
6.2.1	Varmesentral _____ 22
6.2.2	Ventilasjonsrom _____ 22

6.2.3	Elektro - hoved- og underfordelinger _____	22
6.2.4	IKT – hoved- og etasjefordeler _____	22
7	Funksjonsbeskrivelser _____	23
7.1	Hovedinngang og skolens hjerte _____	23
7.1.1	Gjestetoalett _____	24
7.1.2	Hjertets funksjon som formidlingsarena _____	24
7.1.3	Utstilling av elevarbeider _____	24
7.2	Spesialisert læringsareal _____	25
7.2.1	Bibliotek _____	25
7.2.2	Musikkavdelingen _____	26
7.2.3	Musikkrommet som scene i skolens hjerte _____	28
7.2.4	Backstagerom for scenen i skolens hjerte _____	28
7.2.5	Skolekjøkken _____	28
7.2.6	Skaperverksted for kunst og håndverk, naturfag og teknologi _____	29
7.3	Elevinnganger og garderober _____	33
7.3.1	Elevgarderober _____	34
7.3.2	Toaletter _____	35
7.4	Stellerom _____	35
7.5	Generelle læringsarealer – Elevenes hjemmeområder _____	35
7.5.1	Hva skjer i hjemmeområdene? _____	36
7.5.2	Rom for elever med spesielle behov _____	38
7.5.3	Lagring og utstilling _____	38
7.6	SFO _____	38
7.6.1	SFO-base med kjøkken _____	39
7.6.2	Sambruk med hjemmeområder _____	40
7.6.3	Lager _____	40
7.7	Personalfunksjoner _____	40
7.7.1	Administrasjon og ledelse _____	41
7.7.2	Pedagogenes arbeidsplass _____	41
7.7.3	Lager og produksjon _____	42

7.7.4	Møterom _____	42
7.7.5	Personal- og møterom _____	43
7.7.6	Personalgarderobe med toalett og dusj _____	44
7.8	Helse- og elevtjenestene _____	44
7.8.1	Kontor for helsetjenesten, pedagogisk psykologiske tjeneste (PPT) og logoped _____	44
7.8.2	Hvilerom _____	45
7.9	Drift og renhold _____	45
7.9.1	Driftskontor _____	45
7.9.2	Varemottak med enkel verkstedsløsning _____	46
7.9.3	Renhold _____	46
7.9.4	Skolelager _____	47
7.9.5	Skolefrukt og melk _____	47
7.9.6	Avfallshåndtering _____	48
8	Aktivitetsareal ute _____	49
8.1	Generelt om uteområdet _____	49
8.1.1	Sambruk med ungdomsskolen _____	51
8.1.2	Stedlig identitet og naturkvaliteter _____	51
8.1.3	Vegetasjon _____	52
8.1.4	Materialbruk _____	52
8.1.5	Universell utforming i uteareal _____	53
8.1.6	Sosiale møteplasser og aktivitetsflater _____	54
8.1.7	Utearealet som læringsarena _____	56
8.1.8	Driftsfunksjoner utomhus _____	57
8.2	Kaldtlager _____	57
8.2.1	Kaldtlager drift _____	57
8.2.2	Kaldtlager –skole og SFO _____	58
9	Trafikk og parkering _____	59

1 Informasjon om prosjektet

Hustadvika kommune har vedtatt å bygge ny barneskole på Eide. Skolen skal benytte nærliggende hall, Eidehallen, til kroppsøving. En antar at det skal være drift i dagens barneskole på tomten i utbyggingsperioden, og at den rives etter at nybygget er ferdig.

Hustadvika er i vekst og har et variert og ekspansivt næringsliv, gode kommunale tjenester, trygge oppvekstvilkår og mange muligheter til friluftsliv og kulturelle aktiviteter. Dette gjør den til en attraktiv kommune å bo i. I tillegg har den to byer i nærheten, Molde i sør og Kristiansund i nord. Hustadvika ligger sentralt med tanke på daglig pendling til begge regionene.

Dette rom- og funksjonsprogrammet inngår i konkurransegrunnlaget for prosjektet. Dokumentet er utarbeidet etter en brukermedvirkningsprosess i 2022 der både eksterne og interne brukere ble involvert – voksne og elever. Programmeringsarbeidet har vært organisert i samarbeid med prosjektgruppen og med forankring i styringsgruppen. Workshoper og prosessarbeidet ble ledet av Beate Aske Løtveit, Lin Gloppen og Chris Lund fra ASKE Prosjektutvikling AS på oppdrag fra Dimensjon AS. Det er også dem som har ført dokumentet i pennen.

Tabellene under beskriver dimensjoneringsgrunnlaget for nye Eide barneskole:

Personer	Antall	Årsverk	Beskrivelse
Elever, ordinær skole	250		
Pedagoger, ordinær skole	30	25	Årsverk er dimensjonerende for lærerarbeidsplasser
Administrasjon og ledelse	3	3	Rektor, inspektør og SFO-leder
Helse- og elevtjenesten	3	1	Helsesykepleier, PPT, logoped osv.
Fagarbeider/Miljøarbeidere			
Andre ansatte	10-12		Fagarbeidere og assistenter i SFO og skole, drift og renhold

1.1 Det fysiske læringsmiljøet

Alle elever har rett til å ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Det er elevenes egen opplevelse av hvordan de har det på skolen, som er avgjørende. Elevenes rettigheter i Opplæringsloven kapittel 9a er knyttet til skolens fysiske miljø gjennom paragraf 9a-2, der det heter at

«skolene skal planlegges, bygges og tilrettelegges slik at de fremmer trygghet, helse, trivsel og læring hos elevene.»

Skolens fysiske miljø dreier seg om hvordan både ute- og inneområdene er utformet. Det fysiske miljøet skal gi muligheter til fysisk aktivitet, undervisningsrommene skal ha gode lysforhold, riktig temperatur, god ventilasjon og det skal være WC, sanitærrom og drikkevann med god kvalitet. Skolelederen har et særlig ansvar for å følge opp det fysiske miljøet på skolen, og det skal eksistere en internkontroll som registrerer når det fysiske miljøet er for dårlig.

Alle elever har rett til en arbeidsplass som er tilpasset den enkeltes behov. Skolen skal innredes slik at det blir tatt hensyn til de elevene som har nedsatt funksjonsevne. [Se kapittel om universell utforming.](#)

Skolebygget skal være en pedagogisk ressurs for å legge til rette for lek og læring. Estetiske kvaliteter har betydning for læring, livskvalitet, helse og velvære. Naturlig lys, støyskjerming og god akustikk skal etterstrebnes i utforming av skoler. Estetiske kvaliteter har også betydning for identitet. Målet er at den fysiske utformingen skal ha opplevelsesmessige og estetiske kvaliteter og være en inspirerende ramme rundt den pedagogiske virksomheten. Eide barneskole skal være et sted en gleder seg til å komme. Fremtidens skole skal preges av arkitektur og design som understøtter aktive og autonome læringsaktiviteter. Skoleanlegget skal signalisere en prioritering av at barns oppvekst er viktig.

Transparens skal vektlegges i hele bygget, for å synliggjøre læring, legge til rette for en lærende organisasjon og ivareta behov for dagslys, og skape både utsyn og innsyn. Samtidig må det tilrettelegges slik at en ivaretar elevens ulike behov for skjerming. Det skal derfor være gjennomtenkt bruk og plassering av vinduer og glassvegger slik at også elever med kognitive og sensoriske vansker får et godt læringsutbytte. Glassvegger kan være utfordrende for elever med konsentrasjonsvansker. Det må derfor være mulighet for skjerming ved behov. I og med at glass er et hardt materiale, må bruk av glass kompenseres med lydabsorberende materialer av hensyn til akustikken i rommene.

I fleksible og tilpasningsdyktige skolebygg er det viktig at de ansatte har god oversikt over, og kan bevege seg enkelt mellom, de ulike læringsarealene. Elevene skal oppleve at det er tydelig og trygg kommunikasjon mellom de ulike arealene de ferdes i, og at det er lett å finne fram på skolen.

2 Lover og forskrifter

Kommunal skoleeier har ansvar for at skolen blir drevet etter gjeldende lover og forskrifter. Det viktigste regelverket for å ivareta skolen og skolemiljøet i driftsfasen, er særlig knyttet til seks lover og forskrifter:

- Lov om grunnskolen og den videregående opplæring (opplæringsloven), av 17. juli 1998.
- Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20)
- Likestillings- og diskrimineringsloven, av 1. januar 2018.
- Arbeidsmiljøloven, av 17. juni 2005.
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven), av 24. juni 2011.
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv., av 1.1.1996, sist datert 1.7. 2014.

2.1 Opplæringsloven

Kunnskapsdepartementet jobber med å lage en ny opplæringslov som skal erstatte dagens. Den nye opplæringsloven med forskrifter skal etter planen bli innført fra skolestart 2024. Inntil ny lov er vedtatt, gjelder fremdeles opplæringsloven av 1998 med forskrifter:

Barn i skolepliktig alder har, ifølge opplæringslovens § 9a-2, rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Dette er blant annet spesifisert i opplæringslovens § 9a-3 og 4: om psykososialt miljø, nulltoleranse og systematisk arbeid: Skolen skal aktivt, kontinuerlig og systematisk arbeide for å fremme et godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Videre står det i § 9a-7, om det fysiske miljøet: *Skolene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til tryggheten, helsen, trivselen og læringen til barna.*

2.2 Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20)

Gjeldende læreplan for grunnopplæringen trådte i kraft høsten 2020, og består av overordnet del, fag- og timefordelingen og læreplaner i fag. Dette er forskrifter til opplæringsloven og skal styre innholdet i opplæringen.

Ny Overordnet del beskriver hvilke verdier og prinsipper grunnopplæringen skal bygge på. Fagfornyelsen, som førte frem til nye læreplaner, innebærer at dybdelæring og tverrfaglig tilnærming er i fokus. Elevene skal oppleve undervisningen som relevant. Et samfunn og

arbeidsliv i rask endring medfører behov for barn og unge som reflekterer, er kritiske, utforskende og kreative.

Et overordnet mål i LK20 er at alle elever i norsk skole skal utvikle grunnleggende ferdigheter og kompetanser, slik at de aktivt kan delta i kunnskapssamfunnet. Prinsipper for opplæringen i Overordnet del slår blant annet fast at skolen skal gi alle elever like muligheter til å utvikle sine evner og sitt talent, individuelt og i samarbeid med andre, og at skolen skal fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter. Dette betinger at skolebyggene tilrettelegges og bygges på en slik måte at det muliggjør varierte læringsformer etter intensjonene i læreplanverket.

2.3 Rammeplan for SFO

Høsten 2021 ble ny, nasjonal rammeplan for SFO innført. Denne rammeplanen gjelder for arbeidet i skolefritidsordningen (SFO). SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna, og gi barna omsorg og tilsyn. Dette følger av opplæringsloven § 13-7.

Rammeplanen har status som forskrift med hjemmel i opplæringsloven § 13-7, og gjelder for skolefritidsordninger som er omfattet av denne bestemmelsen. Kommunen eller den kommunen bruker til å oppfylle sin plikt etter opplæringsloven § 13-7, har ansvaret for at SFO drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Den nye rammeplanen slår blant annet fast at SFO skal prioritere rom og tid for lek. SFO skal også innrettes slik at alle barn får gode utviklingsvilkår, uavhengig av barnas forutsetninger og behov for tilrettelegging, og bidra til at alle barn er en del av et inkluderende fellesskap.

Arbeidet med rammeplanen må ses i sammenheng med skolens arbeid med LK20, for å sikre en helhetlig praksis.

Opplæringslovens kapittel 9 A om elevenes skolemiljø gjelder også for SFO, bortsett fra de unntakene som følger av § 9 A-1. Kapittel 9 A handler om retten til et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø i SFO og plasserer ansvaret for barnas trygghet hos de voksne

2.4 Universell utforming

Universell utforming handler om å skape gode, inkluderende samfunn der alle kan delta. Utforming av fysiske omgivelser som legger til rette for inkludering og likeverdig deltagelse uansett funksjonsnivå er sentralt. Målsettingen med universell utforming, er å legge til rette for at alle skal kunne delta og være en inkludert del av fellesskapet. Den internasjonale definisjonen

på universell utforming er beskrevet i FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne, og har følgende ordlyd:

«Med «universell utforming» menes utforming av produkter, omgivelser, programmer og tjenester på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming»

Universell utforming er en strategi for planlegging og utforming av produkter og omgivelser for å oppnå et inkluderende samfunn med full likestilling og deltakelse for alle. Prinsippet om universell utforming er lovfestet i «Lov om likestilling og forbud mot diskriminering», gjeldende fra 01.01.2018. Ifølge loven skal offentlig virksomhet og privat virksomhet som er rettet mot allmennheten, arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innenfor virksomheten. Loven omfatter skolens plikter til å sikre universell utforming i tråd med loven.

Ifølge opplæringsloven har alle elever "rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreist slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar" (Opplæringsloven § 9a-7).

For Eide barneskole skal målet være høyere enn å bare oppfylle det som ses på som minstekravene. I prosjektet skal det være en helhetlig tilnærming til universell utforming utover det som ligger i TEK17. TEK17 inneholder kun minstekrav til utførelse, og vil ikke være dekkende for å inkludere alle.

I tillegg til TEK17, skal derfor «NS 11001-1 Universell utforming av byggverk» følges så langt det er mulig. Universell utforming skal være en gjennomgående kvalitet ved arealene i skolen, og et premiss ved planlegging av arealene slik at skolen kan møte mangfold og variasjon i behov hos brukerne og gi elevene et likeverdig tilbud.

2.4.1 Universell utforming for elever med kognitive og sensoriske vansker

Universell utforming handler ikke bare om å tilrettelegge for elever og ansatte med medfødte, varige fysiske funksjonsnedsettelse. Det skal i tillegg tilrettelegges for elever med kognitive og sensoriske vansker. Det fysiske læringsmiljøet er svært viktig også for denne gruppen.

Krav i lovverket ivaretar i liten grad hensyn knyttet til elever med kognitive og sensoriske vansker.

Sensoriske vansker forstått som forstyrrende, ubehagelige sensoriske opplevelser av stimuli som folk flest oppfatter som ordinære, kan opptre ved en rekke tilstander, herunder blant annet nevrouviklingsforstyrrelsene ADHD, autismespekterdiagnoser og Tourettes syndrom.

I Norge har rundt 3-5 prosent av barn og unge under 18 år ADHD. Det er flest gutter som får diagnosen.

Elever med nevrouviklingsforstyrrelser har nedsatt toleranse for sensoriske inntrykk, som lys, lyd og synsinntrykk. Så langt har universell utforming først og fremst omhandlet funksjonsnedsettelse knyttet til bevegelse og forflytning, syn og hørsel. Behovene til elever med kognitive og sensoriske vansker er ikke ivaretatt gjennom spesifiserte krav i lovverket. Byggeteknisk forskrift spesifiserer ikke hvordan skoler skal utformes slik at også elever med sensoriske vansker kan bruke bygget, men stiller krav om utforming som legger til rette for likestilt deltagelse for alle.

For denne gruppen elever skal det ved Eide barneskole legges til rette for:

- Enkel og logisk planløsning
- Valg av planløsning som legger til rette for gode lydforhold
- Gjennomtenkt bruk og plassering av vinduer og glassvegger, slik at også mennesker med kognitive og sensoriske vansker får et godt læringsutbytte
- Mulighet for skjerming ved behov
- Mulighet for å regulere lysnivået, og belysning som ikke flimrer
- Liten kontrast mellom trespiler og lydabsorberende materiale bak ved bruk av spilepanel
- Bevisst bruk av materialer og farger både for å finne frem og som effekt i rom
- God skilting og bruk av piktogram
- Valg av gulvbelegg og møblering som ikke gir skrapelyder når møbler skyves
- Riktig lyddemping i alle rom
- Ventilasjonsanlegg og annet utstyr som gir minimalt med støy

2.5 Arbeidsmiljøloven

De ansatte sine rettigheter er ivaretatt gjennom «Arbeidsmiljøloven». Arbeidstilsynet fører tilsyn med at loven etterfølges. Ved bygging av Eide barneskole er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til. Dette gjelder blant annet kontorarbeidsplasser for lærere, forholdene for administrasjonen, samt alle personalfasiliteter i anlegget.

2.6 Folkehelseloven

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven av 24. juni 2011 nr. 29) trådte i kraft 1. januar 2012. Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid. Derfor skal «Helse i alt vi gjør» være gjennomgående prinsipp for utforming av skoleanlegget inn- og utomhus. Særlig med tanke på skolens uteområde skal man planlegge for allsidig fysisk aktivitet for alle aldersgrupper. Det være seg arealer for lek og utfoldelse, eller tilrettelegging for sykkel- og gangstier, eller tiltak for å begrense motorisert trafikk.

2.7 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.

Forskriften trådte i kraft 1.1.1996 og blir ofte kalt for barnas arbeidsmiljølov. Forskriften inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til bl.a. ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Formålet med forskriften er å bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold, samt forebygger sykdom og skade. Forskriften forutsetter at det enkelte skoleanlegg skal godkjennes. Dette gjelder også nye skoler. Forskriften er hjemlet i Folkehelseloven.

3 Visjoner og mål

3.1 Mål og visjoner for skolen

Skolens visjon er **elevens læring er i sentrum**.

Under «Oppvekst, kultur og kunnskap» på Hustadvika kommunes hjemmesider står det følgende:

Skoleområdet i Hustadvika kommune har et særlig ansvar for at barn og unge har den kompetansen som skal styrke dem i møte med fremtidens utfordringer. Lesing, skriving og muntlige ferdigheter er sammen med regning og digitale ferdigheter en del av den faglige kompetansen, og nødvendige redskaper i læring og utvikling av faglig forståelse. Elevene i Hustadvika skal gjennom praktisk læring og kreative læringsformer få utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang. De skal lære seg å tenke kritisk og handle etisk og miljøbevisst. De skal ha medansvar, oppleve medvirkning og rustes for livslang læring. Dette fordi de skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger som bidrar til at de skal kunne utvikle sin egen identitet, mestre sine liv og for å kunne aktivt delta i videre utdanning, arbeid og samfunnsniv. Alle elever i Hustadvikaskolen skal bli møtt med tillit og respekt, og de skal føle trygghet, inkludering og medbestemmelse. Elevens beste skal alltid være et grunnleggende hensyn. Skolene i Hustadvika jobber hver eneste dag for å tilby alle elever et likeverdig opplæringstilbud. Skolene skal ha en helsefremmende funksjon og skal bidra til å jevne ut sosiale forskjeller.

I overordnet del i ny læreplan finner vi følgende: *Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.*

I et inkluderingsperspektiv må det legges særlig vekt på å styrke skolens kapasitet for å romme og gi fellesskap for elever med ulik læringsatferd, både fysisk og organisatorisk.

3.2 Mål og visjoner for bygget som nærmiljøanlegg – 15 timersbygget

Skoleanlegget skal i første rekke tilrettelegges for skoleformål, men i tillegg skal anlegget brukes av andre i nærmiljøet utenom skoletiden. Det skal legges til rette for god kommunikasjon og samarbeid mellom aktører i skolen, og mellom skolen og eksterne aktører.

Eide barneskole skal være et viktig oppvekstsenter for dem som går på skolen og et godt fungerende nærmiljøanlegg for mange andre. Det betyr at den ikke bare skal fylle skolefunksjoner, men også være en viktig arena for identitetsbygging, sosiale relasjoner og

kulturell eller fysisk aktivitet. Skolebygget, sammen med uteområdet, skal derfor legge til rette for et mangfold av aktiviteter slik at hver enkelt skoleelev skal oppleve tilhørighet, mestring og autonomi.

Lokalmiljøet er en viktig arena for barn og unge, og det er utbredt enighet om at det utgjør en sentral del av oppvekstmiljøet og har betydning for deres utvikling. Ulike lokalmiljø gir ulike muligheter for barn og unge, og kan derfor både være en ressurs og en utfordring. Barn og unge er i formativ alder og tilbringer – på tross av en mer organisert og digital oppvekst – som regel mye tid i nabolaget og lokalmiljøet: de lever lokale liv.

Sosialisering skjer gjennom sosiale nettverk. Både lokalmiljøet og skolen er en arena for sosialisering. Brattbakk og Andersen (2017) bruker begrepet *kapital* som kan forstås som ressurser som er konverterbare; de kan anvendes for å oppnå noe annet, og som barn og unge enten kan profittere på eller som kan bli en hemsko for dem. Den sosiale kapitalen barn og unge får gjennom nettverk i lokalmiljø og skole kan gi tilgang til ressurser i form av nyttig informasjon, kjennskap til og kunnskap om for eksempel utdannings- og arbeidsmuligheter. Mangelen på slik sosial kapital eller sosial kapital som virker begrensende eller mangel på positive sosiale rollemodeller, kan altså bidra til å redusere mulighetsrommet for barn og unge.

Det samme gjelder tilegnelsen av kulturell kapital som for eksempel språk, kunnskaper, ambisjoner og generelle sosiokulturelle ferdigheter som alle er tett knyttet til oppvekstmiljø og sosialisering.

Det nye skoleanlegget skal i tillegg være et levende samlingssted der ikke bare elevene skal finne tilholdssted og blomstre, men mennesker i ulik alder og med ulikt interessefelt og funksjonsnivå skal dras inn i organiserte og uorganiserte fellesskap. Slik kan interaksjon mellom ulike grupper og generasjoner fremmes. I prinsippet skal skolen være en møteplass for alle og være med på å bidra til utjevning av geografiske og sosiale forskjeller.

Formelle og uformelle møteplasser uvurderlige tilbud for å etablere sosial tilknytning til et sted. Det er en forutsetning for å møte folk, som en senere kan knytte bånd til. Lokale møteplasser kan bidra til å skape nettverk i lokalsamfunnet, som igjen kan utløse sosialt engasjement. Sosialt engasjement bygger identitet, selvbilde og styrker demokrati og opplevelsen av medborgerskap. Et trygt samfunn for alle skapes gjennom enkeltmenneskets opplevelse av tilhørighet, autonomi og mestring. Skolen møter mennesket tidlig i livet, og har dermed en unik mulighet til å ta medansvar for å skape gode liv og samfunn.

4 Overordnede prinsipper for utforming

Bevegelsesmønstre, flyt, logistikk, sambruk og flerbruk bør legge føringer for utforming av arealer. Variasjon og fleksibilitet er derfor viktige prinsipper. Anlegget skal fremstå som tydelig og kommunisere godt med omgivelsene. Det skal være innsyn og utsikt. Lyst, åpent og luftig kan være andre stikkord for utforming av arealer. Løsninger med nisjer av glass i vegger og dører skaper oversikt og lys, samtidig som det gir opplevelsen av adskilte rom og arealer. Dette prinsippet skal ligge til grunn for utformingen av alle arealer i skoleanlegget. Samtidig skal bruk av transparens balanseres hensiktsmessig opp mot behovet for skjerming, konsentrasjon og avgrensning.

Skolebygget skal utformes slik at alle kan bevege seg tørrskodd mellom de ulike funksjonene i anlegget. Planløsningen må være slik at det legges til rette for sambruk av funksjoner i anlegget og ulike brukere av lokalene – internt og eksternt. Samtidig må det være mulig å skjerme arealer som ikke skal sambrukes.

5 Generelle krav

Kvalitet i skolebygg kan defineres gjennom mange variabler. Det trengs gode analyser for å definere skolens pedagogiske funksjonsbehov, som vil være det aller viktigste. Både dagens og morgendagens elever trenger en skole som bygger opp under de forutsetningene som ligger i det gjeldende læreplanverket.

LK20 legger opp til varierte arbeidsformer i læringsarbeidet. Tilpasset opplæring innenfor fellesskapet er et grunnleggende premiss, og fordrer variasjon i bruk av lærestoff, arbeidsmåter og læremidler, og variasjon i organisering og intensitet i opplæringen. Elevene har ulike utgangspunkt, bruker ulike læringsstrategier og har ulik progresjon på sin vei mot kompetansemålene. Å øke kvaliteten på det allmennpedagogiske tilbudet, kan også føre til et mindre behov for å ta elever ut av fellesskapet. Inkluderingsstanken er fremtredende i LK20.

Skolen må kunne møte fremtidige endringer i pedagogikken og ha en fleksibilitet og generalitet i bygningsmassen som tillater dette. Arealene bør være fleksibelt utformet og også flerfunksjonelle, slik at de brukes til både teoretiske og praktiske aktiviteter. Gode romkvaliteter med godt dagslys, bevisst materialvalg og spesialrom med godt tilrettelagte innrednings-/utstyrløsninger for ulike fagområder vil også være viktig for god læring.

5.1 Planløsning Eide barneskole

- Planløsningen skal være funksjonell og mest mulig hensiktsmessig med tanke på intern logistikk og naturlige bevegelsesmønstre.
- Det skal være en logisk sammenheng i bygningsmassen, og fornuftig disponering av uteområdet til ulike aktiviteter.
- Skoleanlegget skal tilstrebe en høy arealeffektivitet og en gunstig brutto/nettofaktor, men uten å gå på bekostning av funksjonskrav, krav til nettoareal eller gode dagslysforhold og utsikt.
- Plassering av innganger og elevgarderober skal utformes slik at det oppnås klart skille mellom skitten og ren sone.
- Det er mye vær på Nord-Vestlandet. Alle innganger skal derfor være overbygde og være skjermet fra vær og vind. Nødvendig tiltak for å hindre snøras fra takoverspring/gesims og eventuelt framspring i fasaden skal være ivarettatt.
- Fra hovedinngang skal det være enkelt å orientere seg frem til administrasjon og ledelse, samt utlån-/utleielokaler.

- Rom- og funksjoners bruksegenskaper og møblerbarhet må være best mulige. Det innebærer for eksempel at lange, smale undervisningsrom ikke aksepteres.
- Planløsningen må være slik at det legges til rette for sambruk av funksjoner i anlegget, mellom ulike brukere av anlegget – både internt og eksternt. Samtidig må det være mulig å skjerme arealer som ikke skal sambrukes.
- Skolen skal i tillegg til skolefunksjoner ha en nærmiljøfunksjon. Ulike grupperinger, lag og organisasjoner skal kunne benytte funksjoner i skoleanlegget ettermiddag og kveld (se ellers kapittel 3.27.1.2). Skolebygget må utformes slik at det er lett tilgang til utleiearealer, og slik at resten av skolen kan låses av på en enkel måte.
- Bygget skal ha en tydelig soneinndeling slik at bestemte soner kan låses av, mens andre er tilgjengelige for ulike brukere.

Følgende soner skal etableres, og være tilgjengelige for besøkende, mens andre er avlåst:

- Skolens «hjerne» med trappeamfi og toaletter
- Skaperverksted og skolens «hjerne» med trappeamfi og toaletter

Det understrekes at alle rom, bortsett fra enkelte mindre rom i trinnarealene, skal kunne låses av enkeltvis i tillegg. Det gjelder også rom tilknyttet drift og renhold.

5.2 Lokal identitet

Eide har et av de største miljøene for steinindustri i Norge. Steinindustrien har over 100 år gamle tradisjoner, og var blant annet viktig i gjenoppbyggingen etter bybrannen i Ålesund. Andre elementer som blir trukket frem som lokale identiteter er Atlanterhavsveien, hav og fjell. Det er ønskelig at lokal identitet gjenspeiles i skolens arkitektur.

5.3 Dagslyskrav

Alle større vanlige undervisningsrom/klasserom skal legges ut mot fasade og ha dagslyskrav tilsvarende minimumsnivået i EN 17037. Det gjelder for generelle læringsarealer og spesialrom. For grupperom og mindre undervisningsarealer (fellesarealer i avdelingene) inn mot kjernene er det tilstrekkelig at 50% av disse rommene tilfredsstillers minimumsnivået i standarden.

5.4 Tilpasningsdyktighet

Bygningsmassens muligheter for å kunne møte endrede behov, betegnes som funksjonell fleksibilitet. Planløsningsprinsipper er viktige parametere for å vurdere dette, men også

prinsipp for utforming av tekniske anlegg vil være viktig. Tilpasninger må kunne gjøres uten store tekniske eller økonomiske konsekvenser.

- I anleggets levetid må det regnes med nye undervisnings- og arbeidsformer, noe som stiller store krav til fleksibiliteten i bygget og evne til å forandre byggets egenskaper.
- Anlegget må over tid kunne tilpasses nye krav og nye brukere. Om elevtallet i framtiden vil endre seg, må det være tilrettelagt for å trekke fra areal, utvide anlegget eller endre inndelingen (elastisitet).
- Dersom elevtallet skulle gå vesentlig tilbake, må en kunne ta deler av anlegget i bruk til andre formål uten å forandre byggets egenskaper (generalitet).

5.5 Innspill fra de ansatte ved skolen

«Hvilke assosiasjoner får du når du hører «fremtidens skole?»

Figur 1 Innspill fra de ansatte ved skolen

6 Arealprogram

Nettoareal er programmert minimumskrav i skoleprosjektene, mens brutto/netto-faktor er øvre ramme. Trafikkareal i trinnarealer skal ikke regnes som nettoareal. Rent trafikkareal i skolens hjerte skal heller ikke regnes som nettoareal (tekniske rom, gåtrapper, heis, trafikk-/bevegelseslinjer skal legges til nettoareal).

6.1 Areal skole

Dimensjonering	Antall	Programmert skole	
Dimensjonerende elevtall for programmering		250	
Dimensjonerende antall lærere		25	
Antall trinn		7	
Antall hjemmeområder		4	
Funksjon	B/N- Faktor	Areal	Per elev
Generelle læringsarealer		1 000	4,00
Generelle læringsarealer		1 000	4,00
SFO		80	0,32
SFO-base		50	0,20
SFO-kjøkken		30	0,12
Elevgarderober		200	0,80
Elevgarderober med toalett		200	0,80
Spesialisert læringsareal		365	1,46
Bibliotek		75	0,30
Musikk		100	0,40
Skaperverksted (naturfag, kunst og håndverk)		190	0,76
Skolens hjerte		180	0,72
Felles areal for skole		180	0,72
Personalfunksjoner		317	1,27
Ledelse og administrasjon		50	0,20
Kopi/lager		7	0,03
Teamrom (arbeidsplasser)		150	0,60
Møterom		40	0,16
Personalrom		40	0,16
Personalgarderober med toalett		30	0,12
Støttefunksjoner		37	0,15
Skolehelsetjeneste, pedagogisk psykologisk tjeneste, lege mm		15	0,06
Hvilerom		10	0,04
Stellerom		12	0,05
Drift og renhold		80	0,32
Driftkontor		10	0,04
Renhold		25	0,10
Varemottak		15	0,06
Lager		20	0,08
Avfallsrom		10	0,04
Sum nettoareal skole		2 259	9,04
Brutto/nettofaktor	1,4		
Sum bruttoareal skole		3 163	12,65

Kaldlager	Areal
Kaldlager barneskole	15
Sum nettoareal Kaldlager	15
Brutto/nettofaktor	1,10
Sum bruttoareal kaldlager	17
SUM NETTOAREAL (skole, kaldlager)	2 274
SUM BRUTTAREAL (skole, kaldlager)	3 179

6.2 Tekniske rom

Det er ikke programmert areal til tekniske rom, ettersom areal til tekniske rom ikke er prosjektert. Arealbehovet gis ut fra de valgte tekniske løsninger. Det er opp til tilbyder å definere dette, men alle nødvendige tekniske rom skal vises i tegninger og inngå i bruttoareal. Utformingen av rommene må ta hensyn til tilkomstmulighet og plassbehovet ved utførelse av nødvendig vedlikehold. Tekniske rom på tak skal ha tilkomst via innvendig trapp. Tekniske rom skal ha tilgang til nettverk/WIFI. Tilbyder skal vise hvordan tilstrekkelige tekniske rom er integrert i bygget. Det skal videre angis areal og plassering i skisseprosjektet.

Følgende arealer skal vises: Varmesentral, Ventilasjonsrom, hoved- og underfordelinger for elektro og IKT.

Tekniske rom skal ha lett vaskbare overflater på vegg, og sluk i gulv der det er mulighet for lekkasje eller kondens. Teknisk rom skal ha håndvask, utslagsvask med slangekran der det er hensiktsmessig.

6.2.1 Varmesentral

Areal skal beregnes i henhold til TEK17. Bakgrunn for å gi minimumsareal for byggets varmesentral, er å gi reell fleksibilitet i byggets livsløp. Minimumsareal avsatt til varmesentral skal beregnes etter formelen: $10 \text{ m}^2 + 1 \% \text{ av BRA}$, opptil 100 m^2 . Fri takhøyde skal være minimum 2,5 meter i varmesentralen. Varmesentral bør plasseres sentralt i bygget.

6.2.2 Ventilasjonsrom

Rom skal utformes i henhold til Ventøk - Plassbehov for ventilasjonsrom – teknisk rom.

6.2.3 Elektro - hoved- og underfordelinger

Hovedfordelingen plasseres sentralt i bygget. Dimensjoneres i henhold til NEK 400.

6.2.4 IKT – hoved- og etasjefordeler

Hovedfordeler plasseres sentralt i bygget. Etasjefordelere plasser i hver fløy og etasje. Dimensjoneres i henhold til NEK 700.

7 Funksjonsbeskrivelser

I det følgende beskrives funksjonskrav til de ulike arealene i skoleanlegget.

7.1 Hovedinngang og skolens hjerte

Anlegget skal ha en tydelig markert og inviterende hovedinngang hvor god skilting og digital informasjonsskjerm viser vei til ulike funksjoner i bygget. Hovedinngangen skal være lett å få øye på når man kommer til skolebygget. Området rett utenfor inngang skal være overdekket og skjermet for vær og vind.

Fra hovedinngang skal besøkende ledes inn i anleggets «hjerte» hvor de enkelt finner fram til øvrige skole- og nærmiljøfunksjoner.

Det skal være kort avstand og enkel vei til administrasjon og ledelse, men det er ikke behov for å plassere denne ved hovedinngangen.

Skolen skal ivareta en nærmiljøfunksjon for fellessamlinger av faglig, sosial, idrettslig og kulturell karakter. Det skal være attraktivt å gjennomføre aktiviteter og arrangement i hjertet, både i og utenom skoletid.

Skolens hjerte med trappeamfi skal blant annet fungere som trafikkareal og binde etasjer sammen, samtidig som det skal være en vrimleplass og publikumsarena ved enkle arrangementer. Arealet skal legge til rette for fellesskap og inkludering, også på tvers av klasser og trinn. Det skal være skolens møteplass, og utformes og plasseres slik at det fungerer som hjertet i bygget.

Her skal det være naturlig å sette seg ned med nettbrett og andre digitale hjelpemidler, arbeide med skolerelaterte oppgaver, samarbeide, vente på noen eller spise matpakken. Det er ønskelig med enkelte brede trinn/avsatser som gjør det mulig å bruke trappeamfiet på ulike måter. En kreativ utforming av amfiet kan skape ulike soner som inviterer til samvær og læring. Det må samtidig være minst en «ordinær gå-trapp» i trappeamfiet, og hjertet skal være fysisk tilrettelagt for alle brukergrupper. Amfiet må sikres på toppen for å unngå fallskader. I tillegg skal trappeamfiet ha farefelt øverst og taktile oppmerksomhetsfelt nederst, med god kontrast. Alle trappetrinn skal ha kontrastmarkering i hele bredden. Det må være avsatt plass for Heis skal plasseres i umiddelbar nærhet på en slik måte at det blir likeverdige bevegelsesmønstre mellom etasjer. Skolens hjerte skal kunne yre av liv. Her skal elever og eksterne brukere også oppholde seg etter skoletid.

Gode akustiske forhold er avgjørende for likeverdig deltakelse Først og fremst er dette et «vrimle- og trafikkareal», men det skal også brukes til formidling av ulikt slag, og akustikken må tilpasses

dette. Materialvalget i trappeamfiet skal være robust og tåle hardbruk. Det skal legges til rette for utstrakt bruk, samtidig som det er behagelig å sitte på. Det skal derfor være utformet i tre.

Skolens hjerte med trappeamfi skal ha utsikt/kontakt med uteområdet, og være et lyst og åpent areal. I dette arealet skal det tilrettelegges for sosial og faglig aktivitet, vrirmling og bespising. Hyggelige soner til læringsarbeid i grupper eller individuelt, for eksempel utformet nisjer i vegg eller trapp, er svært ønskelig. Arealet skal være en forlengelse av læringsarealene i hjemmeområdene og naturlige arenaer, sammen med biblioteket, for å gjøre lekser eller samarbeide i grupper. Det er derfor fint med en litt kreativ utforming av området.

Nærhet til SFO-kjøkken med serveringsluke skal gjøre produksjon, salg og utdeling av mat og drikke enkelt ved arrangementer i regi av skolen, nærmiljøet eller andre eksterne brukere. Det er ønskelig med plass til noen sitteplasser/bord for bespising i området utenfor kjøkkenet.

Biblioteket skal plasseres med tilkomst til hjertet, slik at man enkelt kan sambruke areal for eksempel i forbindelse med bokkafé og forfatterbesøk. En løsning der hjertet og bibliotek kan flyte over i hverandre bør søkes, samtidig som de ulike funksjonene også skal kunne brukes separat når det er hensiktsmessig.

Skolens hjerte skal kunne mørklegges og lys skal kunne dimmes. Det skal være mulig å komme inn i hjertet med lift, og gulvet må tåle vekten av en lift.

Selv om trappeamfiet er trafikk- og vrirmlereal, er det ønskelig at man også skal kunne bevege seg mellom etasjene på en enkel måte uten å forstyrre aktivitet i amfiet, for eksempel ved konserter og framføringer. Det må ikke bli for mange konkurrerende aktiviteter samlet nær sceneområdet. Trappeamfiet skal ikke gå over flere enn to etasjer.

7.1.1 Gjestetoalett

Det må være to tilgjengelige toalett og et HC-toalett i denne sonen som kan benyttes i forbindelse med arrangementer i hjertet, også av eksterne brukere. Disse bør plasseres noe diskret fra sceneområdet. Garderobebehov skal løses med mobile stativer for oppheng av tøy.

7.1.2 Hjertets funksjon som formidlingsarena

Amfitrappen skal også kunne fungere som publikumsareal ved forestillinger, konserter eller presentasjoner.

7.1.3 Utstilling av elevarbeider

Det skal tilrettelegges for at skolen skal kunne stille ut elevarbeider ulike steder i bygget, både på vegg og i montre. Det er ønskelig at det vises hvor og hvordan dette kan løses på en hensiktsmessig måte.

7.2 Spesialisert læringsareal

Spesialiserte læringsarealer omhandler arealene til aktiviteter knyttet til fagene naturfag, kunst og håndverk, musikk, mat og helse. Dette er rom og arealer for de praktiske aktivitetene i fag som vanskelig lar seg gjennomføre i elevenes hjemmeområder.

Utformingen av de spesialiserte læringsarealene skal fremme hvert fags egenart og aktiviteter. Arealenes plassering og utforming skal også sees i sammenheng med det øvrige arealet. Med en gjennomtenkt modell for overlapp av funksjoner og sambruk av disse arealene ligger det muligheter til å få til et velfungerende, men samtidig arealeffektivt bygg.

Spesialrommene skal ligge i første etasje, og ha nærhet til hverandre og skolens hjerte.

7.2.1 Bibliotek

«Et ordentlig skolebibliotek hvor man kan gå inn å lese hvis man ikke vil være ute i friminutt. Noe som ligner på Molde bibliotek eller Harry Potter-biblioteket. Der det er stoler mellom bokradene, slik at man kan sitte og lese der inne!»

Fra elevene i 7a, 2021-22

Anlegget skal ha et bibliotek sentralt plassert i forbindelse med skolens hjerte. Et bibliotek står sentralt både som læringsverktøy og sosial møteplass. Biblioteket er en forlengelse av de generelle læringsarealene, og skal brukes aktivt i læringsarbeidet.

Biblioteket må oppleves som åpent og tilgjengelig, men skal likevel skjermes for gjennomgangstrafikk. Et moderne bibliotek fungerer som et pedagogisk servicesenter og

litterær møteplass, og skal derfor dekke flere funksjoner enn den tradisjonelle boksamlingen med skjønnlitteratur, faglitteratur, lærebøker, og tidsskrifter. Her skal man kunne oppsøke både analog og digital informasjon, møte ulike medier og bli inspirert til lesing, samarbeid, avkobling og læringsarbeid.

I biblioteket skal det avsettes areal til en liten betjent og en selvbetjent elektronisk utlåns-/innleveringsstasjon.

Biblioteket skal kunne deles i ulike soner. Innredningen må derfor være fleksibel, funksjonell og enkel å flytte på for å tilrettelegge for ulik bruk. Biblioteket skal ha en kombinasjon av faste hyller mot vegg og bokhyller/reoler på hjul. Det skal være plass til arbeidsbord og uformelle sittegrupper. Av andre funksjoner skal det være plass til presentasjon og utstilling av bøker, samt være tilrettelagt for digitale skjermer/TV til spill og formidling. Det skal være nettilgang og rikelig med strømuttak i hele biblioteket.

Biblioteket skal være en arena for samhandling, læring og kulturelle opplevelser. Det innebærer at biblioteket skal ses i sammenheng med «hjertet» slik at aktiviteter og arrangementer i regi av biblioteket ikke avgrenses av bibliotekets primærareal. Konkret innebærer det at biblioteket er et sted for arbeid i en mer uformell atmosfære. Arealet skal utformes som et moderne bibliotek med bord, loungere, hyggelige møte-/samarbeidsbord og lignende.

Videre er det ønskelig at skolens hjerte skal kunne fungere som en bokkafé, og amfitrappen skal kunne benyttes til forfatterbesøk, foredrag og visning av film. I musikkrommet skal det kanskje foregå diktopplesning eller forfatterbesøk i en intim atmosfære.

Biblioteket skal oppleves som åpent, tilgjengelig og synlig. Det er ønskelig at biblioteket flyter sammen med hjertet på dagtid, slik at det oppleves og tas i bruk som en del av det felles lærings- og vringlearealet. Hele, eller i det minste boksamlingen og digitalt utstyr, må kunne stenges helt av. Her må være stor grad av transparens i form av for eksempel glassfelt og kanskje doble dører som kan stå åpent.

7.2.2 Musikkavdelingen

Musikkavdelingene skal plasseres i tilknytning til skolens hjerte, og skal bestå av:

- Musikkrom
- Ett øvingsrom
- Lager

Rommene skal brukes i sammenheng med hverandre, samtidig som det er behov for å benytte rom uavhengig av hverandre. Det skal legges til rette for digitale tavler/skjermer i alle rom.

Det er ønskelig med transparent løsning mellom musikkrommet og skolens øvingsrom slik at lærer enkelt har oversikt over hva som skjer i de ulike rommene.

Musikkrommet må tilfredsstillende dagslys krav for undervisningsrom i TEK17. Det er ikke behov for dagslys i øvingsrom.

7.2.2.1 Musikkrom

Musikkrommet skal ha nærhet til skolens hjerte, og skal kunne fungere som scene ved forestillinger, konserter og lignende.

I faget musikk utvikler elevene kompetanse i spill, sang og dans, i å lage musikk og i å forme og forstå et mangfold av uttrykk. Musikkrommet skal benyttes til praktisk musikkutøvelse, programmering, analog og digital komponering, sang, samspill og øving på instrumenter. Kjerneelementene i faget forteller at elevene skal utøve musikk, lage musikk, oppleve musikk og jobbe med kulturforståelse. Musikkfaget kan innebære dans og drama. Rommet skal ha dagslys, men som et minimum kunne mørklegges. Lys skal kunne dimmes for å skape ulike stemninger.

Rommet skal ha plass til at 28 elever og lærer gjennomfører en rekke musikkrelaterte læringsaktiviteter. Det er her skolens musikkopplæring vil foregå, og rommet må egne seg for utøvende og skapende musikkaktiviteter, teoriundervisning, og dans og teater. Akustikk og gulv må derfor være tilpasset dette. Musikkrommet må ha tilfredsstillende dagslysforhold og utsikt.

- Her skal være opplegg for digital/interaktiv formidling. Rommet må tilrettelegges for bruk av lydanlegg og enkel lysrigg. Her må være rikelig med strømpunkter til instrumenter, forsterkere, lys og mikrofoner
- Rommet skal inneholde en håndvask

Det skal tilrettelegges for bruk av PA-anlegg og lyssetting av rommet både i undervisningssituasjon og når musikkrommet fungerer som scene. Det må være rikelig med strømpunkter til instrumenter, mikrofoner, forsterkere med mer.

7.2.2.2 Øvingsrom

Øvingsrom bør utformes slik at det blir enkelt å holde oversikt, og det bør være kontakt mellom øvingsrom og undervisningsrom. Videre må dans, teoriundervisning og øving på instrument kunne foregå i ulike rom til samme tid, uten å forstyrre hverandre i for stor grad, hverken støy- eller trafikkmessig. Det er derfor svært viktig at rommene tilfredsstillende lydkravene i henhold til NS8175 og NS8178.

7.2.2.3 Lager for musikk

Lager for instrumenter, kulisser og kostymer skal ligge nær musikkrommet, for eksempel under trappeamfi. En del av skolens instrumenter o.l. skal også kunne lagres i integrerte skap i undervisningsrommet eller på vegg (for eksempel gitarer).

7.2.3 Musikkrommet som scene i skolens hjerte

Musikkrommet skal kunne åpnes mot skolens hjerte, slik at det kan fungere som en scene mot trappeamfi. Åpningen mot amfi må være 4 meter høy og 6 meter bred. Det kan for eksempel løses med dobbel foldedør, eller annen løsning som også tilfredsstillende lydkrav. Løsningen må være slik at alle i amfi ser det som foregår på scenen. Det skal være mulig å bruke lift i rommet uten å skade gulvet.

Det skal være oppheng for sceneteppes bak og foran scenen, samt tilrettelegging for sceneteppes som dekker alle vegger. Dette kan løses i form av skinner i tak og mørke, solide scenetepper (for eksempel moltontepper eller annet i ullkvalitet). Her må være rikelig med strømpunkter til instrumenter, forsterkere, lys og mikrofoner – både nær «åpningen» og ellers i rommet.

7.2.4 Backstagerom for scenen i skolens hjerte

Ved forestillinger på scenen i skolens hjerte er det behov for backstagerom eller garderobe for dem som skal opptre. Øvingsrom i musikkavdelingen må derfor kunne brukes som backstagerom/garderobe, og må ha inngang både fra hovedrommet og uten å gå via hovedrommet. Øvingsrom må utstyres med vask og speil.

7.2.5 Skolekjøkken

Eide barneskole benytter seg i dag av skolekjøkken på ungdomsskolen like ved. Dette er ordning som skal videreføres, og det skal derfor ikke programmeres eget skolekjøkken på

barneskolen. I forbindelse med skolens hjerte skal det i stedet legges til rette for et større SFO-kjøkken.

7.2.6 Skaperverksted for kunst og håndverk, naturfag og teknologi

Kunst og håndverk, naturfag og teknologi er en del av den kunstneriske, kreative og utforskende delen av skolebygget, noe som skal gjenspeiles i utformingen av arealene. Miljøet må virke inspirerende slik at det fremmer motivasjon og skaperglede. I avdelingen skal det være areal og inventar for utstilling av elevarbeider og andre inspirasjonskilder. For å få en best mulig utnyttelse av spesialrommene, legges det opp til samlokalisering av disse funksjonene. Skolen skal derfor ha en verkstedsavdeling for undervisning i kunst og håndverk, naturfag og teknologi – Et skaperverksted. Skaperverkstedet skal tas i bruk og utvikles sammen med ansatte og elever ved ungdomsskolen, som ligger like ved. Det kan derfor være ønskelig at rommet plasseres med enkel tilgang fra hovedinngangen.

Aktivitetene i kunst og håndverk omfatter bl.a. arbeid med tre, leire, tekstiler, tegning, maling og digitale eller teknologiske hjelpemidler. I naturfag handler det om enkle eksperimenter og utforskning av naturvitenskapelige fenomener og naturens egenskaper og mangfold. I teknologi og design vil aktiviteter dreie seg om programmering, koding, innovasjon og design. LK20 fremhever tverrfagligheten i faget og følgende temaer er gjennomgående:

- 1 Folkehelse og livsmestring
- 2 Demokrati og medborgerskap
- 3 Bærekraftig utvikling

Undervisning og læringsaktiviteter i faget vil derfor arte seg ganske annerledes enn tidligere tider, da man i større grad lærte og øvde på et håndverk og var på «sløyden» et halvt år av gangen før man flyttet over til «tekstil og søm». Nå arbeider man med tverrfaglige oppgaver der oppgaven kan løses på en rekke ulike måter, og produktet som skal vise måloppnåelse kan være svært ulikt for ulike elever. Dette innebærer en ny måte å tenke arbeidsprosesser i faget på, og det stiller nye krav til utforming av arealene til de praktisk-estetiske fagene. Et framtidsrettet fysisk læringsmiljø for kunst og håndverk, naturfag, teknologi og design ser annerledes ut enn den tradisjonelle sløydsalen og tekstilrommet eller naturfagrommet.

Det skal etableres rom eller soner for følgende funksjoner:

- Arbeid med tekstil, tegning, maling, digitale og teknologiske hjelpemidler
- Arbeid med støvete aktiviteter, som treforming
- Arbeid med sølete aktiviteter, som leireforming, maling, naturfagforsøk og utforsking

- Formidling for en større gruppe
- Maskinrom med lager for trevirke
- Lager for materiell og elevarbeider – utformet som integrerte skap- og skuffeløsninger

De ulike metodene som benyttes må betraktes som en helhet, slik at varierte materialer og hjelpemidler blir lett tilgjengelig.

7.2.6.1 Arbeidsprosess

I skaperverkstedet som helhet skal en elevgruppe på inntil 40 elever sammen med et par lærere og en fagarbeider kunne arbeide med sammensatte oppgaver som krever at de bruker ulike materialer og verktøy for å planlegge, designe og skape et «produkt». Alle rom og funksjoner må derfor ses i sammenheng og være tilgjengelige for den enkelte elev og voksne. En undervisningsøkt på tre timer vil naturlig starte med en inspirasjonsøkt der elevene gjennom for eksempel lærerens instruksjon, film og bilder får presentert oppgaven og skaperevne eller nysgjerrighet, motivasjon vekkes. Det kan være å designe en leke som kan bevege seg, eller kanskje en lampe som kan lyse. En slik økt kan vare 10-20 minutter. Det må derfor være et sted hvor 40 elever enkelt kan samles foran en digital tavle. Dette kan løses som et arealeffektivt trappeamfi eller flere skjermer som samler ulike grupper. Dersom løsningen er en orientering mot flere skjermer må likevel elevene kunne høre læreren godt. Det kan også tenkes at denne funksjonen løses i skolens hjerte, dersom arealet har nærhet til hjerterommet.

Deretter arbeider elevene i mindre grupper eller individuelt for å planlegge, strukturere sitt arbeid. Det kan være nødvendig å bruke pc for å utvikle et design, eller man lager skisser/arbeidstegninger/beskrivelser av produktet.

I selve oppgaveløsningen arbeider eleven i ulike verksteder/soner og med ulike teknikker og materialer. Læreren veileder, organiserer og tilrettelegger for de ulike elevgruppene/enkeltelevne.

For en slik organisering av arbeids-/læringsprosessene trenger elever og voksne tilgang til følgende soner eller rom.

1. Et hovedrom for planlegging av oppgaven, arbeid med tekstil, tegning, maling, billedkunst, bruk av digitale verktøy i arbeid med naturfag, teknologi og design. I hovedrommet skal det videre være en sone for arbeid med sølete aktiviteter som arbeid med leire, toving og mer sølete naturfagforsøk. Her skal være plass til en keramikkovn.
2. Sone for sølete aktiviteter

3. Verksted for tre, metall og støvete aktiviteter.
4. Maskinrom. Her skal det være plass til maskiner som båndsag og sirkelsag, samt lager for trevirke.

Med tanke på både varelevering og hvordan lyd forplanter seg i bygg, skal verkstedsavdelingen ligge på bakkenivå. Lagerarealet må ha en enkel tilkomst utenfra gjennom store dører/porter slik at lange planker og tunge leiresekker enkelt kan fraktes inn i bygget og legges på plass. Det er ønskelig med utgang til uteområdet, slik at en enkelt kan ta med seg arbeid ut på et dekke som egner seg.

Det skal være stor grad av transparens mellom ulike soner og rom, og mulighet for å åpne opp mellom rom. Støvete og skitne arealer skjermes fra rene. Alle undervisningsrom skal ha gode lysforhold og utsikt. Nedenfor følger en mer utfyllende beskrivelse av rom og soner.

7.2.6.2 Hovedrom

Hovedrommet skal tilrettelegges for arbeid med tekstil, tegning, maling, bruk av PC og symaskiner. Samtidig skal rommet fungere som et skaperverksted og dermed tilrettelegges for bruk av digitale/teknologiske verktøy. Totalt skal hovedrommet ha plass til maksimalt 50 elever. Det må være god tilgang til nett og strøm for bruk av symaskiner, 3D-printer og PC. I rommet må det avsettes veggplass til, og kables for, digital/interaktiv tavle. Her må være integrerte løsninger for arealeffektiv oppbevaring av elevarbeid og utstyr. Lagringsløsning skal bestå av en kombinasjon av skuffer, skap og hyller til arbeider i ulike formater og være av god kvalitet. Flere skap skal ha dører i glass slik at utstyr, stoff og garn kan inspirere og gi rommet karakter. Det kan være ønskelig med skyvdørsløsninger. Skap skal gå til tak. Her må være en vaskerenne med tre armaturer for håndvask og skylling av utstyr.

Hovedrommet i skaperverkstedet skal også fungere som areal for undervisning i naturfag og i arbeidet med teknologi og design. Hvilket innebærer at her også skal kunne utføres forsøk og eksperimenter i fysikk, kjemi, biologi, matematikk og teknologi. Disse kan ha svært ulik karakter. Enkelte forsøk innebærer arbeid med stoffer og væsker, temperatur og gasser. Andre krever stor gulvplass, for eksempel gjelder det øvelser som handler om energi og bevegelse. Enkelte øvelser kan innebære en viss form for risiko med tanke på søl og sikkerhet. Arealer må derfor både utformes fleksibelt, noe som kan innebære at rom og soner kan møbleres om. Samtidig må enkelte funksjoner og utstyr være fast montert, slik at sikkerhetsbehov ivaretas.

Arealene må være utformet for å lage, lære om, utforske, utvikle og dele ulike teknologiske verktøy, programmer og «leketøy». Dette kan for eksempel være å bygge roboter med Lego WeDo, lære seg koding, bygge heisekraner for å forstå hvordan hydraulikk fungerer, konstruere figurer og hjelpemidler som printes ut i 3D-printere, programmere og fly droner,

bruker VR-briller for at klassen kan «reise» sammen et sted, utforske geografi, topografi og kart i en augmented reality sandbox, spille mindcraft og mye mer. Skaperverkstedet blir slik en blanding av naturfag, teknologi og design, søm, sløyd og IKT. Det som er aktuelle aktiviteter i 2025 er nødvendigvis ikke lenger aktuelt i 2035, det er derfor avgjørende at arealene er så fleksible som mulig, slik det hele veien kan videreutvikles og fornyes av brukerne. Rom skal også lett kunne ommøbleres i løpet av en økt.

Undervisningen preges av mye aktivitet på gulvet. Det trengs derfor en stor gulvflate hvor elevene kan jobbe på. Elevene jobber gjerne i par eller mindre grupper og trenger plass til både bygge, dokumentere arbeidet med en digital enhet som for eksempel nettbrett, teste ut om det de bygger virker, justere og videreutvikle.

Det skal være oppheng for digitale tavler/skjermer og glasstavler på flere av veggene. Det er bruk for svært mye lagringsplass, hyller og skuffer rundt om i hovedrommet.

Eksempel på utstyr som vil bli plassert og brukt i verkstedet fra oppstart av er 3D-printere, fres, lodding, ulike robotsett (Lego Wedo, EV3, NX3), forskjellige modeller av teknologi, droner og en rekke ulikt verktøy.

Det er behov for ulik typer av lagringsplass. Noe utstyr og materiale må kunne låses inn slik at kun lærer får tilgang til dette. Her vil en også plassere utstyr og konkreter som lærere kan låne med til andre deler av skolen.

7.2.6.3 Sone for sølete aktiviteter

Som en noe avgrenset del av dette rommet skal det være en sone for arbeid med keramikk, maling, toving og leire. Denne sonen skal også kunne benyttes til naturfageksperimenter og utforskning av naturen. Her må gulvet være særskilt egnet for fukt og søl. Det skal være plass til et stort arbeidsbord hvor høyden kan reguleres slik at elever kan både sitte og stå når de arbeider. Det bør være plass til at 15 elever arbeider samtidig rundt bordet. Det skal være vaskerenne med tre armaturer i denne sonen. Vask og avløp må ha system for å håndtere leire- og malingsrester uten at dette stivner i løpet av for eksempel sommerferien og tetter avløp.

I denne sonen skal også keramikkovn plasseres på en sikker måte. Det skal være egnet løsning for tørking av leire/keramikk med tanke på ventilasjon og temperatur.

7.2.6.4 Verksted for trearbeid

Verkstedet for trearbeid skal ha direkte inngang (gjærne dobbeltdør) fra hovedrommet og ses i sammenheng med dette. Elever skal enkelt kunne bevege seg mellom hovedrom og treverksted og lærer skal ha oversikt over aktivitet i treverkstedet fra hovedrommet. Det må

derfor være en viss grad av transparens mellom disse rommene. Verkstedet skal ha plass til åtte arbeidsplasser ved høvelbenker. Høvelbenkene kan gjerne utformes og settes sammen slik at de danner «øyer» som også kan brukes som arbeidsbord. Dersom det velges en slik løsning, må det likevel utformes med mulighet for å feste trevirke. I tillegg skal det være noen arbeidsstasjoner, for eksempel ståbord.

I arealet må det være plass til skap for oppbevaring av verktøy og utstyr. Det skal være vaskerenne med tre armaturer i rommet. Her skal også være plass og tilrettelagt for svipenner med avtrekk og egen strømbryter, samt en søyleboremaskin. Det skal totalt være plass til maksimalt 15 elever i treverkstedet samtidig.

7.2.6.5 Maskinrom

Maskinrommet må ligge nær verkstedet. En lærer som arbeider i maskinrommet, må kunne se elevene som arbeider i treverkstedet. Maskinrommet skal ha plass til redskaper som båndsag, sirkelsag o.l. Det må være nødvendig avtrekk over/til maskinene. Rommet skal ha plass til skap for nødvendig utstyr og verktøy, og reol og hylleplass til lagring av materialer som lange planker og plater. Det er normalt sett bare læreren som bruker dette rommet, i tillegg til eventuelle brukere fra kulturskolen på kveldstid. Trevirke og materiell til bruk i treverkstedet skal lagres her. Rommet skal ha en form som gjør at man kan håndtere og lagre lange planker/plater, og langveggen bør være minst fire meter.

7.3 Elevinnganger og garderober

Nordmøre har mye vær, og derfor også behov for garderobeløsninger som passer til klimaet. Alle innganger skal være overbygde og må utformes slik at smuss og skitt ikke kommer inn i skoleanlegget. I praksis innebærer dette at det er gode løsninger for rist-skrap-tørk med utvendig avskrapningsrist lagt over nedfelt brønn for å samle sand og grus, samt gode bevegelseslinjer for å sikre at smuss i minst mulig grad kommer inn i garderoben.

Det skal være tilgang på vann og strøm utenfor innganger. Disse må utformes slik at uvedkommende ikke får tilgang (låses) og sikres mot hæverk.

Skolen skal ha desentraliserte elevinnganger. Inngangene skal være innbydende og hyggelige, og de kan være felles for flere trinn, men elevene må da raskt sluses til sin garderobe forbeholdt det enkelte trinn. Desentraliserte innganger er et viktig forebyggende tiltak for å redusere antallet elever som oppholder seg på samme sted ved dagens start og slutt, og dermed redusere antallet konfliktsituasjoner og potensielle mobbesoner. Elever skal ikke måtte krysse andres hjemmeområder når de beveger seg mellom garderobe og eget hjemmeområde eller fra hjemmeområdet til øvrige rom og arealer i skolen.

Med desentraliserte innganger blir den universelle utformingen ekstra viktig å passe på. Hvis noen av trinnene har sine innganger i andre etasje, må det også være mulig for elever med nedsatt funksjonsevne å bruke samme inngang som klassekameratene. Det skal unngås at en elev som for eksempel ikke kan bruke trapper, må ha inngang langt unna sine klassekamerater.

7.3.1 Elevgarderober

Garderoben skal fungere som et tydelig skille mellom rene, tørre arealer inne, og vått, skittent areal ute. Det skal tilrettelegges for bruk av innesko, men skolen avgjør selv om det skal være tvungen bruk av innesko.

Elevene skal ha en garderobeplass bestående av knagger til yttertøy og eventuelt en bag med gymtøy. Det skal være heldekkende spikerslag i veggene for innfesting. I garderobene på 1.-7. trinn skal det være åpne «båser» på 30 cm bredde pr. elev med knagger, hyller med plass til kurv, og metallrist for sko. I garderobene til 1. og 2. trinn skal det være sittebrett foran hver garderobeplass. Disse skal ikke ha bein ned til gulvet. Garderobeplassene for de yngste skal være litt større enn for de eldste.

Eventuelle teppeløsninger i garderobene skal være godkjent av Norges Astma- og Allergiforbund.

Alle garderobene må utformes slik at de bidrar til å sikre god flyt, unngå kødannelser og unødvendig venting når elever beveger seg gjennom området. Det skal være åpne arealer med god gulvplass mellom garderoberekkene.

Av inventar skal det planlegges for løsninger som gir enkelt renhold og god lufting for sko og tørking av klær. Garderobene skal ha varme i gulv, god ventilasjon og gode tørkeforhold. Det skal velges løsninger som gjør det enkelt å holde rent. Materialvalget må bidra til minst mulig støy i garderoben. Dette gjelder både valg av gulv og inventar.

Garderoben bør være oversiktlig og synlig fra læringsareal, trafikkareal og uteareal. Det skal ikke være noen «skjulte mobbesoner». Det skal ikke være nødvendig å gå gjennom garderoben for å bevege seg fra trinnarealer til spesialrom eller skolens hjerte. Toaletter skal plasseres slik at åpne dører ikke er synlige fra undervisningssoner.

Det må avsettes plass og legges opp strøm for lading av en rullestol i garderobene.

7.3.2 Toaletter

I garderobene skal det være minst ett toalett tilgjengelig fra uteområdet, uten at en trenger å gå via ren sone i bygget. Det skal planlegges for minst ett toalett per 20 elever totalt. Vanlige toaletter skal være vegghengte. Standard toaletthøyde er som for voksne, med sittehøyde på rundt 48 cm. Alle toalettrom skal ha speil, vask, såpedispenser, håndkledispenser og dorullholder.

Det skal kun benyttes egne toalettrom, ikke toaletter med skillevegger.

Minst ett av toalettene i hver etasje skal være handikoptoalett (HCWC). Toaletter i HCWC skal ha armstøtter på begge sider, og det skal være fri plass foran og på begge sider av toalettet til rullestol. Hvis toalettene skal være vegghengte, skal de monteres med forkant minimum 0,7 m fra vegg, slik at det er plass til rullestol parallelt med toalettet.

Det må også være fri plass under vasken for å komme inntil i sittende stilling. Det skal være ettgreps armatur med lang hendel, der både vann og hendel er lette å nå og betjene. Speil skal gå helt ned til vasken, og ha høyde for både sittende og stående. Helfigurspeil på vegg i tillegg kan være nyttig for mange. Gulvet skal være i kontrast til vegger, og utstyr skal være i kontrast til vegger. Det skal være god belysning uten blanding.

7.4 Stellerom

Det skal etableres et stellerom i tilknytning til garderoben. Her skal være veggmonterte HC-toalett, dusj i nisje (ikke kabinett) og plass til elektrisk hev-/senk stelleplass med tilgang til vask. Det må være plass til vaskemaskin, tørketrommel og dekontaminator på stellerrommet. Her må det også være plass til hyller/skap til forbruksvarer, elevenes skiftetøy og utstyr. Det må tas høyde for at det er behov for løfteanordninger og skinner i tak i dette rommet.

7.5 Generelle læringsarealer – Elevenes hjemmeområder

De generelle læringsarealene er de arealene hvor elevene oppholder seg mest, og får opplæring i fag hvor det ikke er behov for vesentlig tilrettelegging med hensyn til utforming og utstyr. De generelle læringsarealene skal organiseres i hjemmeområder for følgende trinn:

- 1. trinn + SFO
- 2. og 3. trinn
- 4. og 5. trinn
- 6. og 7. trinn

Hvert hjemmeområde består av læringsarealer og elevgarderober med toaletter.

Hjemmeområdene skal bestå av varierte læringsarealer og utformes med rom av ulik størrelse, til ulike formål og for ulike grupperinger av elevene. Det skal være mulig å dele elevgruppen på et trinn i to avgrensede rom (primærrom), slik at elevene ikke forstyrres støymessig av hverandre. Disse rommene kan utformes noe ulikt. Det trenger imidlertid ikke være slik at en basisgruppe har fast tilhørighet i samme avgrensede rom. Hele hjemmeområdet skal i prinsippet være tilgjengelig for hele elevgruppen. Det er lærerteamet rundt elevgruppen som fleksibelt kan organisere elevene i ulike læringsaktiviteter og i ulike rom i hjemmeområdet.

Levetiden til et skoleanlegg er betydelig lengre enn levetiden for læreplanene. Tilstrekkelig grad av bygningsmessig tilpasningsevne er derfor viktig. Elevenes hjemmeområder skal følgelig bygges slik at interne vegger hovedsakelig består av lettvegger/systemvegger uten tekniske installasjoner, og at ventilasjon/øvrige tekniske anlegg er så fleksible at de interne veggene kan flyttes uten store kostnader.

7.5.1 Hva skjer i hjemmeområdene?

Opplæringen i avdelingene/hjemmeområdene varierer mellom formidling, kreative og praktiske læringsaktiviteter, arbeid individuelt og i grupper, refleksjon og samtale, veiledning og oppfølging. Arealene skal stimulere til elevaktiv læring, dybdelæring, samhandling og samarbeid. Det skal tilrettelegges for stor variasjon i møblering og utforming av det fleksible læringsarealet i hjemmeområdene. Alle materialer og alt inventar må være av robust kvalitet.

Hjemmeområdene utformes på en slik måte at pedagogene enklere kan gi rom for dybdelæring, utvikling av kompetanse og varierte arbeidsmåter for alle elever, både i fag og på tvers av fag, og i kjente og ukjente sammenhenger. Ved å skape rom som er ulike med tanke på størrelse, avskjerming og møblering, vil det være mulig å fremme læring gjennom variasjon og skape alternative læringsmiljøer. Arealene skal legge opp til stor grad av samarbeid mellom pedagogene, og en fleksibel utnyttelse av voksenressursene på hvert trinn.

Alle elever er ulike, og hva som er elevens beste, er et kjernesporsmål i all opplæring. Skolen skal derfor tilrettelegge for at alle elever trives, opplever mestring, blir nysgjerrige og inspirert til å lære, og skal gjennom god universell utforming legge til rette for at barn med særskilte behov skal ha en reell mulighet for inkludering.

Det vil være flere lærere, og gjerne andre voksne, til stede i hjemmeområdet samtidig. Etter en felles formidlingssituasjon vil det ofte være naturlig at elevene skal jobbe sammen i grupper eller individuelt ulike steder i læringsarealene. Ved større tema- og prosjektarbeid, stasjonsarbeid eller ved bruk av læringsplan, beveger elever seg mellom ulike rom og arealer i hele hjemmeområdet. Det kan da være behov for å åpne opp mellom rom. Dette skal i

hovedsak skje i form av dører, eller skyvedører. Det skal ikke benyttes foldevegger, og støyende og rolige aktiviteter må kunne foregå til samme tid i samme hjemmeområde. Individuelt, eller som del av en gruppe, skal elevene kunne finne sitt sted. Nedenfor er noen eksempler på ønskede fysiske læringsmiljøer:

- Formidlingssoner hvor både lærere og elever kan presentere/demonstrere noe.
 - Ulike arenaer for kommunikasjon og samarbeid.
 - Arbeidsstasjoner, for eksempel høye bord hvor man står og arbeider eller sitter på høye stoler.
 - Soner for samtale og læring i et åpent, mer uformelt miljø; ulike typer behagelige sittemøbler – lounges med for eksempel fastbygde sofaer, fatboyer eller lignende, nisjer i vegg.
 - Rom i rommet, nisjer hvor grupper kan sitte og arbeide i en mer intim og koselig setting enn i et lukket grupperom – kupenisjer, nisjer i vegg.
 - Lukkede grupperom med innsyn/utsyn i voksenhøyde
 - Brede vinduskarmer hvor elever kan sitte.
 - Soner for ro, konsentrasjon og skjerming.
 - Arbeidsplasser for individuelt arbeid.
 - Arena for kreativt arbeid. For eksempel gulv, tak og vegger man kan skrive på, eller store magnetiske skrivetavler i glass.
 - Læringsareal som egner seg til korte informasjons- og fellesøkter og presentasjoner, framvisninger eller diskusjoner og samtaler, i en mer nær/intim setting enn et tradisjonelt klasserom. Ved slike anledninger er det ikke nødvendig at elevene sitter ved et bord eller egen pult. Det kan for eksempel løses i form av et trinnamfi (eller fugleberg).
 - Areal som egner seg for enkle filmopptak (grøntvegg) eller rom for podcastopptak.
- Arealer som har en slags «skaperverksted»-funksjon slik at man kan arbeide praktisk med programmering, koding, Legoleague, VR-briller, 3D-printing osv. Smarte løsninger for lagring av utstyr blir da viktig.

Hjemmeområdene skal ha rikelig med ladepunkter.

Det skal være drikkestasjon i hvert hjemmeområde og vaskerønnen med berøringsfrie armaturer i hvert primærrom. Det skal være plass til beholdere til kildesortering av 3 fraksjoner i hver avdeling.

7.5.2 Rom for elever med spesielle behov

Det skal etableres rom for elever med spesielle behov rundt lærings situasjon, stell og hvile. Disse rommene (for eksempel to rom) skal ikke være tilknyttet en spesiell avdeling, men ideelt sett kunne nås fra alle avdelingene. Areal skal tas fra generelle læringsarealer.

7.5.3 Lagring og utstilling

LK20 vektlegger at elever skal arbeide mer praktisk i fagene. Det er derfor behov for smarte løsninger for lagring. Materiell og konkretiseringsmidler skal være lett tilgjengelig uten at hovedinntrykket av rommet blir rotete og forstyrrende. Hvert hjemmeområde skal derfor ha integrerte, praktiske og arealeffektive løsninger for lagring. Elevene bør enkelt kunne finne frem til materiell selv når det er ønskelig. Lageret kan med fordel utformes som nisje i vegg, eller som faste romdelere.

Det må legges til rette for utstilling av elevarbeider og utsmykning. Det må derfor være veggplass til oppheng.

7.6 SFO

Med innføring av rammeplan for SFO i august 2021 må den nye skolen bygges i tråd med denne, og samtidig ivareta fremtidige endringer i rammeplanen. SFO skal bidra til trivsel, lek, rekreasjon og hvile. SFO skal bidra til barnas mestring og opplevelse av egenverd, som igjen kan fremme barnas fysiske og psykiske helse. Det er naturlig at SFO samarbeider med kulturskolen, lokale lag, foreninger og organisasjonen om innhold og aktiviteter i løpet av et skoleår, samtidig som barnas medvirkning og selvstyrte lek tillegger stor vekt.

SFO skal ha et helsefremmende innhold. Dette krever også et areal som både passer barnegruppens alder og forutsetninger. SFO bør legge til rette for aktiviteter både utendørs og innendørs.

Innholdet i skolefritidsordningen kategoriseres slik:

- Lek
- Kultur
- Fysisk aktivitet og bevegelsesglede

- Mat og måltidsglede

En SFO skal være inkluderende. Dette betyr at det skal være variasjon i tilbudet, som tar hensyn til barnegruppen, barnas alder, utvikling og interesser. Barn med behov for særskilt tilrettelegging skal ha et tilbud som ivaretar barnas ønske og behov for å delta likeverdig i lek, kultur og aktiviteter. SFO skal arbeide aktivt med å inkludere alle barna og dette krever at man jobber aktivt med universell utforming av arealer og barnas tilhørighet i fellesskapet. Gjennom arbeidet beskrevet i rammeplanen kan SFO bidra med å utjevne sosiale forskjeller.

I skoleanlegget skal det avsettes eget areal til en SFO-base. SFO skal i tillegg disponere rom og funksjoner i trinnområdene, og må ha tilgang og nærhet til skaperverksted, hjertet med musikkrom og fellesarealer i resten av skoleanlegget. SFO skal samlokaliseres med 1. trinn og ha nærhet til hjemmeområdet for 2. og 3. trinn, slik at SFO og skole kan ha samme garderobe.

SFO skal gi rom for opplevelser, læring, lek og aktivitet. I fremtidens skole vil barna trolig i større grad veksle mellom skole og fritid, organisert læring, friere aktiviteter, måltid og fysisk aktivitet. Utformingen av trinnområdene for 1.-4.trinn og SFO må være tilrettelagt for det. Når det ikke er SFO-drift i basen, skal elever kunne benytte SFO-basen som tilleggsareal for læringsaktiviteter i skoletiden.

7.6.1 SFO-base med kjøkken

SFO-basen skal bestå av ulike aktivitetssoner. SFO-basen må kunne benyttes som en del av trinnenenes læringsareal i skoletiden. Samtidig skal SFO-basen benyttes av elever som er på SFO, uten at øvrig undervisning forstyrres (barna på 1. trinn begynner ofte på SFO før 3. og 4.trinn er ferdig med skoledagen).

SFO-basen skal ha plass til å samle alle SFO-barna for felles aktiviteter. Basen skal bestå av et kjøkken, ulike aktivitetssoner og lekerom. . SFO-basen skal være åpen og oversiktlig, men gjerne med kroker og nisjer som gjør at basen oppleves som trygg, koselig og inndelt i ulike soner.

I basen skal det foregå ulike aktiviteter, og rommet skal utformes deretter. Her skal barna leke, lese, gjøre lekser, drive med formingsaktiviteter, spise, ligge på gulvet og tegne, spille spill, slappe av, med mer. Det skal være plass til sofa og småbord, og lagringsmuligheter i plassbygde og integrerte løsninger.

Ved hovedmåltidet på ettermiddagen spiser elevene i SFO-basen, klasserom og i skolens hjerte, men frokost og andre småmåltider spises i basen.

Det skal være en vaskeremme i basen, med plass til minst 3 barn.

I og med at det ikke finnes skolekjøkken på skolen, må SFO-basen ha en kjøkkenløsning som også kan brukes av skolen. Her skal det være en kjøkkenbenk med vask, koketopp og stekeovn, og benkeplass til å tilberede enkel mat, over- og underskap, avsatt plass til kildesortering, integrert oppvaskmaskin, plass til kjøle- og frysenskap og strømuttak. I tillegg skal det være oppvaskmaskin til SFO og til bruk for de som leier kjøkkenet. Her må det være hensiktsmessige løsninger med ren og skitten sone.

SFO-kjøkkenet skal ha en løsning for salg/utlevering av mat mot skolens hjerte. Dette kan løses i form av en salgsdisk mellom kjøkkenet og hjertet. Her kan de voksne servere mat til SFO-barna på ettermiddagene, men salgsdisken skal også kunne benyttes ved utleie og ulike arrangementer i skolens hjerte.

SFO-basen skal ligge mot yttervegg og ha gode lysforhold.

7.6.2 Sambruk med hjemmeområder

Det er avgjørende med gode løsninger for sambruk mellom SFO og trinnområdene for 1.-

3.trinn. Hjemmeområdene må kunne stenge av sine primærrom, slik at SFO bare benytter fellesområdene. SFO må kunne låse av plassbygd lagringsplass slik skolen kan benytte SFO-basen til undervisning på dagtid.

Elevene skal benytte garderobene i trinnområdene også i SFO-tiden. De voksne skal ha felles garderobe med resten av personalet, men det skal settes av plass i elevgarderobene til oppbevaring av utedresser til de voksne.

7.6.3 Lager

SFO skal ha mest mulig integrert og plassbygd lagring. Det kan være innhukk med skyvedører, med hyller hvor det oppbevares spill, formingsmaterialer, m.m. SFO skal også ha lagringsplass til mat og servise i nærheten av kjøkkenet.

7.7 Personalfunksjoner

Lokalene til personalet skal ligge sentralt plassert i skoleanlegget. Personalarealene omfatter kontorarbeidsplasser, møterom, personalrom, hvilerom og personalgarderober. Lokaler til

administrasjon, pedagogarbeidsplasser og garderober er private areal, mens personalrom og møterom skal legges slik at rommet kan være tilgjengelige for utlån utenom skoletid.

Personalarealene skal legge til rette for et godt arbeidsmiljø, og gi gode betingelser for ivaretagelse og utvikling av et profesjonelt fellesskap preget av læring, samarbeid og åpenhet. De ansatte må kunne samarbeide nært for å realisere et godt læringsutbytte hos elevene.

Alle fast ansatte ved skolen skal ha tilgang til en kontorarbeidsplass. Dette skal forstås slik at alle lærere i full stilling og alle i skolens administrasjon og ledelse skal ha sin egen kontorarbeidsplass, mens andre ansatte (miljøarbeidere, fagarbeidere og morsmåls lærere) kan dele arbeidsplasser med hverandre. Lærere, som er i deltidsstillinger, kan også dele arbeidsplass.

Noen funksjoner skal kunne sambrukes. Enkelte rom vil likevel være av mer privat karakter, og ha behov for skjerming/låsing. Det er viktig at alle hensyn til konfidensialitet ivaretas. Det skal være mulig å føre konfidensielle samtaler i alle kontorer og møterom, samt i rom for skolehelsetjenesten. Dette gjelder også teamrom for pedagogenes arbeidsplasser.

7.7.1 Administrasjon og ledelse

Skolens administrasjon og ledelse skal enkelt kunne nås fra hovedinngangen, og fra hvert hjemmeområde. Her skal det etableres en mottaksfunksjon, som skal være et naturlig henvendelsespunkt for besøkende til skolen. Det er viktig å merke seg at det ikke er en egen merkantilt ansatt.

Ved mottaksfunksjonen bør det tilrettelegges med en ventesone, slik at besøkende kan sette seg ned mens de venter.

Noe skjermet fra ventesonen skal man finne tre like store kontorer til skolens rektor, inspektør og SFO-leder. Alle kontorarbeidsplassene skal ha plass til stol, arbeidsbord, hyller, skuffer og skap. Avtalte møter skal foregå på møterom, men det skal kunne gjennomføres ad-hoc samtaler og mer uformelle møter med inntil to personer inne på kontoret. Det er ønskelig med transparente løsninger som gir et åpent, luftig inntrykk, og godt lys til rom som ikke vender mot yttervegg. Det skal være kort avstand til et møterom fra kontorene, og avstanden til personalrom bør ikke være for lang. Det skal ikke være nødvendig å gå forbi kontorer for å nå andre personalfunksjoner, som teamrom eller personalrom.

Det er ønskelig at man fra kontorene har utsyn over skoleplassen. Det betyr imidlertid ikke at administrasjonen bør ligge i første etasje.

7.7.2 Pedagogenes arbeidsplass

En organisering som bygger på samhandling og felles ansvar for elevenes læring, krever at lærerne tilknyttet den enkelte elevgruppe på Eide barneskole samarbeider tett. Både menneskelige og materielle ressurser vil kunne utnyttes bedre dersom man lykkes med en slik organisering.

Pedagogenes arbeidsplasser på Eide skal organiseres i tre teamrom, med mulighet for å gjøre for- og etterarbeid:

- Teamrom for 1. – 3. trinn
- Teamrom for 4. og 5. trinn
- Teamrom for 6. og 7.trinn

Alle lærere skal ha hver sine faste arbeidsplasser på teamrommet. Arbeidsplassene skal ha standard kontoroppsett og plass til stol, bord og låsbart trekkskap. Ingen av arbeidsplassene skal være plassert på en måte som gjør at lærerne blir sittende med ryggen direkte mot døren. Det skal avsettes noe areal i teamrommene til sambruksarbeidsplasser for andre ansatte (miljøarbeidere, fagarbeidere, morsmåls lærere mm) eller personer med liten stillingsprosent. Det skal også være plass til et bord i rommet som lærerne enkelt kan samle seg rundt.

For å legge til rette for samhandling også på tvers av team, er det viktig at teamrommene har nærhet til hverandre og øvrig personalareal. Fra pedagogenes teamrom skal det være kort avstand til kopi-/produksjonsrom.

Teamet skal ha mulighet til å gjennomføre mindre møter inne på teamrommet. De kan også benytte de felles møterommene og elevenes trinnarealer når de er ledige eller elevenes skoledag er avsluttet. Det skal derfor søkes å finne gode sambruksmuligheter med elevenes læringsarealer (grupperom, fellesarealer og lignende) for å kunne gjennomføre møter og samarbeide der. Møblering av slike sambruksrom må ta hensyn til dette, slik at rommene er funksjonelle for møter med foresatte eller eksterne samarbeidspartnere.

7.7.3 Lager og produksjon

I kort avstand fra administrasjonen og pedagogarbeidsplasser skal det være et rom, eller en nisje, for kopimaskin/skriver og lager. Dette må plasseres slik at alle kan benytte det uten å forstyrre ledere i deres arbeid. Lagerbehov skal i tillegg løses som integrerte skapløsninger med skyvedører, for eksempel som en del av korridorareal.

7.7.4 Møterom

I skolen skal det være møterom av ulik størrelse, med standard møteromsoppsett som opplegg og oppheng for digital skjerm, og mulighet for gjennomføring av videomøter. Alle møterom må

ha en utforming som gjør det mulig å bevege seg bak møtedeltakere som sitter ned, samt at alle ser skjerm ved å vende seg sidelengs, og ikke ved at de må snu seg helt.

Alle arealer til møtefunksjoner skal løses som egne møterom tilgjengelig for alle ansatte. Det skal ikke etableres møtefunksjon for enkeltpersoner, som for eksempel inne på skolelederens kontor.

Ett møterom skal ligge nær skoleledelsen, og ha plass til 8 personer. Her skal møter med PPT og andre eksterne foregå.

Et av møterommene skal også kunne brukes av PPT til å gjennomføre samtaler og tester med enkeltelever. Dette rommet må ha en mer skjermet beliggenhet.

Det er ønskelig at det største møterommet er samlokalisert med personalrom, og at det er mulig å åpne opp mellom de to rommene. Når det er behov for å utvide personalrommet, kan man bruke møterom og personalrom i kombinasjon. Det skal være transparens mellom rommene, men med mulighet til å skjerme for innsyn til møterommet ved behov. Det skal være god støydemping mellom møterom og personalrom. Det skal være mulig å bruke møterom uten å gå via personalrom eller forbi kontorer.

Grupperom, nisjer og fellesareal i elevenes trinnarealer skal utformes og møbleres på en måte som gjør at de også kan sambrukes som møterom/samtaleareal/samhandlingssoner ved behov.

7.7.5 Personal- og møterom

Anlegget skal ha et personalrom med kjøkkenløsning sentralt plassert i anlegget. Det er ønskelig med nærhet til skoleledelse og lærernes teamrom. Kjøkkenløsningen skal romme:

- Kjøkkenbenk med vask
- Integreert kjøleskap, oppvaskmaskin og mikrobølgeovn
- Opplegg for kaffetrakter og vannkoker
- Opplegg for drikkevann med og uten kullsyre
- Opplegg for kaffemaskin
- Over- og underskap til oppbevaring av servise etc.

Personalrommet skal kunne benyttes som møterom. Det skal derfor være opplegg for digitale/interaktive løsninger tilrettelagt for presentasjoner med bilde, film og lyd. Plassering av denne funksjonen må være slik at alle ser godt når den eventuelt er i bruk. Videre er det ønskelig at kjøkkenet enkelt kan nås fra inngangsdøren, slik at man ikke forstyrrer et pågående

møte i for stor grad. Personalrommet bør ha direkte tilknytning til det største møterommet slik at det kan åpnes opp mellom dem ved behov for større areal.

Personalrom og personalgarderobe kan være aktuelt å låne ut ettermiddag og kveldstid.

7.7.6 Personalgarderobe med toalett og dusj

Skolen skal ha en felles garderobeløsning for de ansatte som plasseres med kort avstand fra der lærerne naturlig entrer bygget (kjørende og gående) og med kort avstand til elevenes uteområde. Garderoben skal fungere godt til oppheng av ytterklær etc. Det skal ikke etableres kjønnsdelte garderober, men det skal være flere separate toalett med vask, hvorav to er HCWC med enkel dusjløsning. Totalt skal det være minst ett toalett per 10 ansatte og minst ett HCWC i hver etasje. Toaletter som benyttes til gjester på ettermiddagstid regnes som en del av totalen. I tillegg skal det være et toalett som plasseres med kort avstand til helsesykepleier, og som kan benyttes uten å gå inn i skoleleder/ansatte-fløyen.

I tilknytning til garderoben skal det også være plass til oppheng for stort speil og plass til å sitte ned for å ta på sko. Det skal være plass til 8 mindre låsbare skap til klær og verdisaker (ca. 40x40x40). Disse er forbeholdt ansatte uten egen kontor plass.

Garderoben skal kunne låses av.

7.8 Helse- og elevtjenestene

Helse- og elevtjenestene i skolen skal være lett tilgjengelig for elever og foresatte. Det er videre ønskelig at den ikke ligger for langt fra skoleledelsen og skolens hjerte, da foresatte enkelt skal finne vei til tjenesten etter å ha tatt kontakt med administrasjonen. Det er viktig at elever også har mulighet til å komme seg til elevhelsetjenesten på en diskret måte. Det skal være en enkel ventesone i dette området, med mulighet for å sitte ned. Sonen skal være hyggelig og innbydende. Fra ventesonen skal det være tilgang til HCWC. Ventesonen må plasseres slik at skoleledere eller øvrige ansatte raskt oppdager ventende, og slik kan ivareta foresatte/besøkende ved behov.

7.8.1 Kontor for helsetjenesten, pedagogisk psykologiske tjeneste (PPT) og logoped

Kontoret skal ha gode dagslysforhold og god lydisolasjon slik at man kan føre konfidensielle samtaler der. Kontoret skal være et trygt, godt og inviterende sted å komme til for elever i alle situasjoner. Det er derfor viktig at kontoret ikke har et veldig formelt preg. En av veggene i rommet skal være minimum 4 meter lang, slik at synstester kan gjennomføres. Det skal være opplegg og oppheng for digital visningsskjerm på kontoret.

Kontoret skal videre ha plass til:

- en arbeidsplass med bord (hev/senk) og tilhørende kontorstol
- låsbare skap
- vask
- liten laboratoriebenk
- lite kjøleskap til oppbevaring av blant annet vaksiner
- en sofa og noen stoler for gruppesamtaler med 4-5 personer. Her skal elever også kan legge seg nedpå etter vaksinasjon eller ved skade.

Helsesykepleier er til stede tre dager i uken, PPT og logoped sjeldnere. Når elevtjenestene ikke er til stede, kan rommene brukes til andre aktiviteter ut fra skolens behov.

Helsetjenesten og PPT har gruppesamtaler, møter og undervisning i mindre grupper. Helsesykepleier har blant annet en viktig forebyggende rolle når det gjelder barn og unge som sliter med dårlig psykisk helse. Det vil også tidvis være flere aktører fra skolehelsetjenesten og andre støttetjenester til stede på samme tid. For disse formål og tilfeller skal tjenesten kunne benytte møterom og undervisningsrom ellers i skolen. PPT jobber systemisk og har behov for samtalerom med skoleledelsen, enkeltlærere og lærerteam.

Det er viktig at kontoret ikke har direkte innsyn fra skolegården, og plassering i første etasje bør derfor unngås. Det er samtidig viktig at helsesykepleier har utsikt til skolegården for å kunne observere elever og at elevene kan se at helsesykepleier er der når det er lys i vinduene.

7.8.2 Hvilerom

Det skal etableres et hvilerom sentralt plassert i bygget. Dersom det ikke er behov for en slik funksjon skal rommene benyttes som møterom eller lignende. Det er behov for dagslys og utsikt. Rommet skal sambrukes mellom elever og ansatte.

7.9 Drift og renhold

7.9.1 Driftskontor

Driftspersonell skal ha et kontor med to kontorarbeidsplasser som sambrukes mellom drift og renhold. Det kan være naturlig å legge dette i tilknytning til varemottak, renholdssentral og lagerareal.

7.9.2 Varemottak med enkel verkstedsløsning

Skolen skal ha en trygg tilkomst for varelevering. Vareleveringen må fungere slik at det er god logistikk med tanke på videre transport i bygget, og med nærhet til rom for drift og renhold, og til heis. Utformingen skal sikre at lastebil kan frakte paller med materiell fra lasteplass og direkte inn i bygget uten å møte terskler eller andre hindringer. Det skal være sluk og vask i rommet, samt en enkel verkstedbenk for enkle reparasjoner av driftsutstyr med mer.

Varebiler skal ikke måtte snu og rygge i området.

Via varemottaket skal skolen motta paller med papir-, renholds- og formingsmateriell. Videre er det her skolemelk/frukt leveres. Når det gjelder levering av materiell til lager for kunst og håndverk, kan dette skje direkte til funksjonen, da varelevering til denne avdelingen gjerne bare skjer et par ganger i året og kan foregå med særlige sikkerhetstiltak.

Det må også være mulig å få inn lift i bygget ved behov for vedlikehold og annen drift i rom med ekstra høyde.

7.9.3 Renhold

Renhold trenger renholdssentral, renholdsrom og lager.

7.9.3.1 Renholdssentralen

Renholdssentralen med håndvask, utslagsvask (vann og avløp), sluk i gulv med standardmål, avløpsrist og sandfangkum, skal plasseres slik at renholdsmaskiner kan tømmes og rengjøres over. Renholdssentralen skal utformes på en måte som gir «ren og uren side» for å unngå krysskontaminering av rent utstyr og materialer. Det må være rikelig med lademuligheter da det meste av utstyrsparken går på strøm. Videre må det være stikk for lading av iPader. Renholdssentralen skal kunne romme følgende:

- 2 stk. renholdsmaskiner med el-stikk for lading
- Poleringsmaskin
Skuremaskin med el-stikk for lading
- Våt- og tørrstøvsugere
- 2 stk. rengjøringsvogner
- 1 moppevaskemaskiner med lo-kasse plassert på gulv (trefaset strøm)
- Plass til bøtter for bløtlegging av pads
- Håndvask med svingbare blandebatterier og dusjslange for vask av vogner

- Medisinskap for førstehjelp, blant annet øyeskylling
- Hyller til oppbevaring av pads og maskinelt utstyr som er i bruk
- Lager/integrerte hyller med skyvedør til nærlagring av vaskemidler, kjemikalier og annet forbruksmateriell

Av hensyn til varme, fuktighet og avgasser ved opplading av maskiner, må renholdssentralen ha god ventilasjon. Renholdssentralen er ønsket plassert nær varelevering og med lett tilkomst til skolens eventuelle heis.

Utformingen av renholdssentralen, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelig når maskiner og vasketraller er lagret i rommet.

7.9.3.2 Renholdsrom

På hvert plan i anlegget skal det være renholdsrom med plass til oppstillingsplass for vaskerobot med mulighet for automatisk vannpåfylling, vanntømming og lading av robot. Videre skal det være utslagsvask med kran som gjør det mulig å fylle en ti-litersbøtte, hyller for lagring, støvsuger og vasketralle. Renholdsrom har behov for el-punkter.

7.9.3.3 Lagerbehov for renhold

Det er behov for egnet areal til lagring av blant annet papir og vaskemidler. Det kan ikke skje i renholdssentralen pga. fukt. Lagerbehovet kan imidlertid løses som en del av skolelageret, dersom avstanden mellom skolelager og renholdssentral er kort.

7.9.4 Skolelager

Skolen skal ha et skolelager med plass til å oppbevare noe inventar som stoler og bord, samt diverse annet materiell. Tilkomsten skal være utformet med brede dører. Lagerarealet skal ha ventilasjon/varme som gjør at lagret materiale ikke blir ødelagt av fukt og råte.

7.9.5 Skolefrukt og melk

Det skal være gode og trafikksikre løsninger for varelevering, lagring og utdeling av skolefrukt og melk. Det er ikke et krav at denne funksjonen må ligge ved kjøkkenet, men det kan være praktisk at den ligger i tilknytning til fellesarealene sentralt i skoleanlegget. Elevene må uansett plassering, kunne hente frukt og melk selv. Skapene bør plasseres i en nisje, eller slik at de ikke virker forstyrrende, visuelt eller i form av støy.

7.9.6 Avfallshåndtering

Kildesorteringen skal følge krav i Forurensningsloven og kommunenes renovasjonsforskrift.

I anlegget skal det være avsatt plass, og tilrettelagt for oppheng av, desentraliserte «miljøstasjoner». Det er behov for fem fraksjoner: papir, glass/metall, plast, matavfall og restavfall. I tillegg skal det være **et mindre avfallsrom** til plast, papir med papirpresse, el-avfall og returordning for printer/toner. Miljøstasjoner skal tydelig merkes med hvilke avfallsfraksjoner som skal kastes hvor, for å lette kildesorteringen for brukere. Miljøstasjonene skal ha en romslig dimensjonering og utformes ergonomisk riktig med tanke på jobb med tømning. Størrelsen på beholderne for de innvendige avfallsdunkene skal være tilpasset størrelsen på avfallsposer/-sekker som leveres gjennom gjeldende innkjøpsavtale, samt avpasset det enkelte rom og antallet brukere. Innvendige miljøstasjoner skal tilpasses estetisk inn i omgivelsene.

Avfallet skal på en enkel måte bringes fra disse stasjonene til der avfallet hentes. Det skal være nedgravde fraksjoner for avfall. Løsning for avfallshåndtering ellers følgekommunens krav og retningslinjer. Løsningen må kvalitetssikres med renovasjonsselskapet og driftsavdelingen i kommunen.

Utvendige søppelstasjoner skal plasseres i tråd med forskrifter/forsikringsbetingelser, og utformes slik at de ikke kan flyttes på eller er sårbare for hærværk.

8 Aktivitetsareal ute

8.1 Generelt om uteområdet

Uteområdet skal oppfordre barn og unge til å holde seg i aktivitet, og gi dem opplevelser som forsterker lyst til å utfordre egne grenser. Det skal være et variert område som tar hensyn til elevers ulike alder, funksjons- og ferdighetsnivå. Uteområdet må utformes slik at behov for regler og restriksjoner begrenses, samtidig som de fysiske rammene ikke begrenser handlingsrommet eller forestillinger om hva man kan. Barn og unge skal stimuleres motorisk, fysisk, sosialt og intellektuelt.

Uteareal på skolen skal tilby;

- barn og unge gode utfoldelsesmuligheter for allsidig fysisk aktivitet
- rom for ulike typer sosial aktivitet
- trygge og trivselsskapende omgivelser
- rom for å tilegne seg ny kunnskap og utøve virkelighetsnær læring
- rom for spenning, uforutsigbarhet og variasjon
- opplevelse av lokal identitet
- estetiske og kunstneriske opplevelser i lek og avkobling

Ved utforming og tilrettelegging av uteområdet må en i størst mulig grad:

- Benytte de naturkvalitetene som ligger i tomten
- Sikre best mulige solforhold
- Legge til rette for bruk på uværsdager for eksempel med takutstikk i bygget, leskur og overbygg
- Skape moderne og framtidrettede møteplasser, som innbyr til fysisk aktivitet og trivsel
- Tilrettelegge slik at skolens uteområde er tilpasset skolens arkitektur og byggemåte – ha en felles identitet og fargepalett
- Utnytte naturlige høydeforskjeller, som kan skape naturlige møteplasser og aktivitetsområder
- Tilrettelegge for varierte aktivitetsflater

På to separate workshops med lærere og elevråd, fikk de komme med innspill til hvilke aktiviteter uteområdet skal legge til rette for. Lærerne kom med følgende innspill:

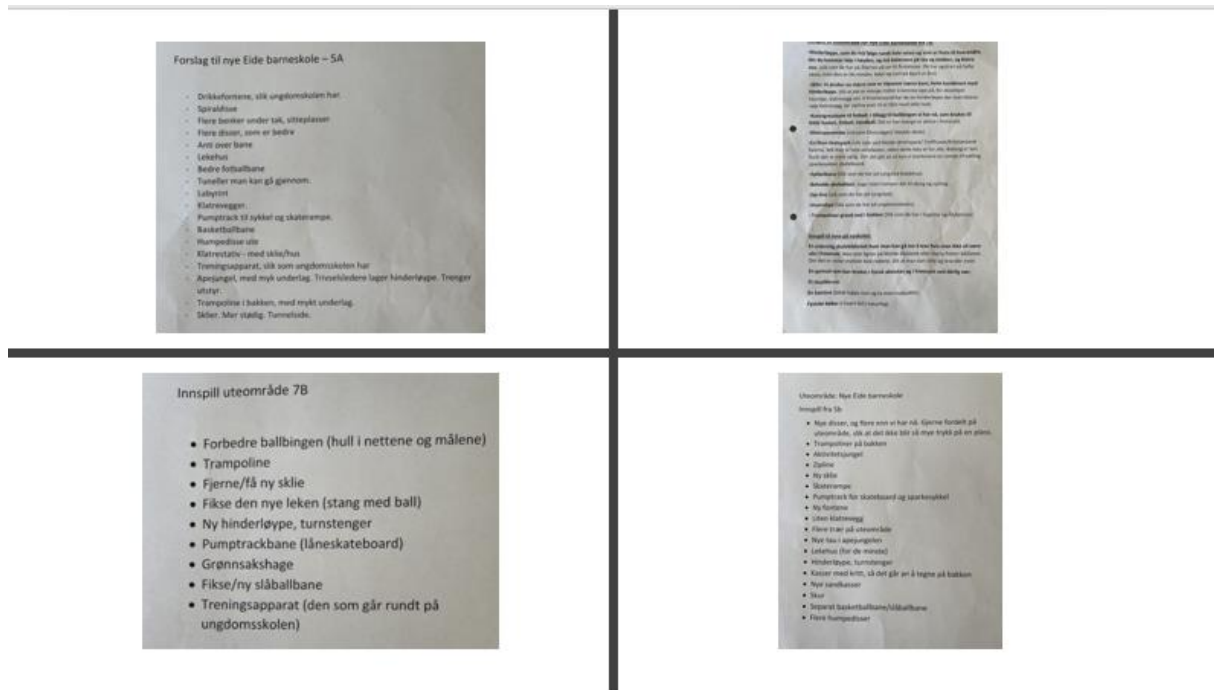
- Aktiviteter for alle aldersgrupper
- Skate- og sparkesykkelanlegg
- Buldrevegg og parkour. Klatring er svært populært i Eide.
- Amokksted – et sted en kan få ut frustrasjon og være noe hardhendt
- Motorikkløyper
- Vannføring/vanninstallasjoner
- Hengesteder med tak og lys, som også kan bruke på kveldstid
- Kreative områder
- Frisbeegolf – noen kurver på barneskolens område og noen på ungdomsskolens område. Kan brukes hver for seg eller sammen.

I en workshop med elevene fra elevrådet var uteområdet et av temaene. Elevrådet fikk tegne sitt eget drømmeuteområde, og her er noen av deres innspill:

Figur 2 Innspill til uteområdet fra elevrådet, mai 2022

I tillegg kom det innspill fra 5. og 7.trinn, med ønsker om aktiviteter og funksjoner på uteområdet:

8.1.1 Sambruk med ungdomsskolen

I et møte mellom barneskolen og ungdomsskolen, kom det frem ønsker om å se på muligheter for sambruk av uteområdet mellom skolene. Ungdomsskoleelevene har lite å gjøre på i friminuttene, og begge skolene er opptatt av å dyrke fellesskapet på tvers av skoleslag.

Her kan vi se for oss ulike scenarier:

- Skolene deler hele uteområdet, og har friminutt til ulike tider
- Skolene deler hele uteområdet, og har friminutt samtidig
- Skolene deler noe av uteområdet, og disponerer det samtidig
- Skolene deler noe av uteområdet, men disponerer det til ulike tider og ulike dager
- Uteområdet er delt opp i soner, slik at de yngste elevene får den skjermingen og tryggheten de har behov for. Dette kan løses ved å for eksempel legge aktiviteter for de aller yngste i en sone som er lengst borte fra ungdomsskolen

8.1.2 Stedlig identitet og naturkvaliteter

De stedegne kvalitetene skal være utgangspunkt for å skape en skole med en særegen identitet. Naturlig bekk/elv/vannspeil bør implementeres i skolens uteområde, og tilrettelegges slik at disse kan utnyttes på en naturlig måte.

8.1.3 Vegetasjon

Uteområdet til nåværende skole er forholdsvis grått og kjedelig, og de ansatte trekker frem behovet for planter og andre grønne elementer. Beplantning må være tilpasset stedet og bruken av området. Det må gjerne innføres nyttevekster, og et lite dyrkningsområde med drivbenker/plantekasser, til bruk i undervisning. Ved valg av vegetasjon skal det fokuseres på arter som fremhever de ulike årstidene, fremmer læring og som tåler tøff behandling av elever, vær og vind. For å tilfredsstille krav til universell utforming, må allergifremkallende vekster unngås. I tillegg skal det i skolemiljø ikke plantes vekster med giftige plantedeler. I omkringliggende områder må en vurdere å redusere eksisterende vegetasjon om den er allergi fremkallende.

8.1.4 Materialbruk

- Slitasjen i et skolemiljø er stor, og det må benyttes gode, holdbare materialer som tåler aktiv bruk og som eldes med verdighet.
- Behovet for vedlikehold skal i størst mulig grad begrenses gjennom riktig materialbruk og funksjonell utforming av uteområdet. Alle anlegg skal være lettstelte. Forankringer i bakken skal for eksempel ikke være utformet i trevirke.
- Multifunksjonelle elementer utført i solide materialer (betong, granitt) skal supplere tradisjonell møblering.
- Tredekker kan benyttes i begrensede områder i tilknytning til overdekkede utearealer med liten belastning. Enkelte sittemøbler ute skal være i tre. Det skal velges treverk som krever minst mulig vedlikehold.
- Det skal benyttes varierte dekketyper (gress, gummi, asfalt, tre, betong, natur, stein o.l.) for å skape ulike oppholdssoner. Asfalt kan bearbeides eller fargesettes som et alternativ til tradisjonell utførelse, og for å tilføre kvalitet til oppholdsarealene.
- Det skal fortrinnsvis benyttes helstøpte gummidekker eller 100 % resirkulerbart kunstgras uten gummigranulat innfyll som fallunderlag. Fallsand benyttes ikke av hensyn til universell utforming og vedlikehold. Fallunderlag skal rammes inn og være drenerende. Alternative produkter som tilfredsstiller kravene til UU og som er

vedlikeholdsvennlige kan benyttes som et alternativ. Gummibark skal ikke benyttes på aktivitetsflater.

- I naturområder kan en benytte naturlig fallunderlag som flis og bark.
- Det kan benyttes kunstgress i stedet for gress på aktivitets- og rekreasjonsområder. Kunstgresset må være av god kvalitet og 100 % resirkulerbart uten innfyll av gummigranulat.
- Lek- og aktivitetsapparater/utrustning skal ha et transparent, moderne uttrykk og skal harmonere med bygg og omkringliggende natur.
- Naturelementer, som steiner og stokker, er fine innslag.

8.1.5 Universell utforming i uteareal

Skoleanlegg er viktige sosiale arenaer hvor mange aktiviteter for elever og voksne finner sted. Elevene får her tilført mye av sin grunnleggende sosiale erfaring og kompetanse. Foreldre og foresatte forutsettes å delta i et samspill mellom hjem og skole som tidvis innebærer å være til stede på skolen for å delta på møter, eller andre aktiviteter. Dette fordrer et skoleanlegg hvor universell utforming er integrert, som en naturlig del av anlegget hvor alle brukerne kan følge samme bevegelsesmønster og delta i ordinære aktiviteter på like vilkår.

Vesentlige momenter å ta med seg i planleggingen er:

- Enkel og logisk planløsning: Helheten i anlegget skal ivaretas i forhold til terrengtilpasning og overordnet utforming av anlegget.
- Orientering og tilgjengelighet: Enkel orientering og lesbarhet, få nivåer og korte avstander mellom enhetene. Det skal være enkelt å finne inngang og skille mellom ulike innganger. Adkomstveg og hovedinngang skal være den samme for alle besøkende.
- Enkle forbindelseslinjer: Interne forbindelser mellom ulike deler av anlegget skal være lett lesbare og tilgjengelige. Det skal være samme bevegelsesmønster for alle.
- Ledelinjer, belegg: Ulike kantmarkeringer og elementer i belegget gjør det enklere å finne frem. Det er også viktig at man bevisst bruker underlagsmaterialer som gir lett fremkomst også for bevegelsehemmede.
- Lek og sanseopplevelser: Uteanlegget må inneholde utfordringer og opplevelser for alle. Det skal være områder som gir mulighet for både stillhet og aktivitet og

elementer som stimulerer sansene. Helstøpt gummibelegg, i stedet for sand/grus gjør at alle kan nå frem til lekeinnretninger.

- Forurensningskilder, planter og materialer som kan gi astma/allergiproblemer skal unngås.
- Opparbeidet areal avsatt til lek og rekreasjon skal ha et horisontalt felt med fast dekke på minimum 1,6 m x 1,6 m som muliggjør deltakelse og likestilt bruk.
- Stolper, rekkverk og lignende skal ha synlig kontrast til omgivelsene.
- Det skal være plass for rullestol der det anlegges sitteplasser.
- Utearealet skal ha tilfredsstillende støyforhold.
- Hensyn til snørydding og utrykningskjøretøy må ivaretas.

8.1.6 Sosiale møteplasser og aktivitetsflater

Skolen er en sentral institusjon i dagens samfunn. En mulighet til å treffe alle innbyggerne. Ifølge Folkehelseinstituttet har Norges befolkning store utfordringer med tanke på fysisk aktivitetsnivå. En moderne skole må derfor ta denne utfordringen på alvor og tilrettelegge for variert fysisk aktivitet, som kan bidra til økt grad av fysisk aktivitet som elev på skolen, men også gi viktige erfaringer som kan medvirke til økt aktivitetsnivå etter at elevene er ferdig med skolen. Regelmessig fysisk aktivitet er også viktig i forhold til bedre psykisk helse og bedre læringsmiljø for elevene. Skolen skal kunne fungere som møteplass for alle generasjoner.

For å kunne tilrettelegge for et gunstig samspill i skolegården bør det tilrettelegges for sosiale møteplasser i tilknytning til områdene for fysisk aktivitet. Med andre ord, sitte og «hengesoner» så tett på aktivitetsflatene som mulig, slik at alle blir en integrert del av skolens utemiljø. Enkelte av disse skal være overbygd. Dette kan være i form av benker eller andre sittemøbler, noen skal også være ved bord. Enkelte av sittemulighetene kan også ses i sammenheng med uteverksted for skaperverkstedet.

Skolen skal kunne disponere omkringliggende arealer til idrett og fysisk aktivitet. Skolen har i dag ballbinge og apejungel. Nye anlegg bør kunne benyttes av skolen i undervisningssammenheng. Uteområdet bør ha følgende installasjoner og tilrettelagte områder

- Aktivitetsflatene skal fortrinnsvis bygges slik at kommunen kan søke om spillemidler (nærmiljøanlegg og idrettsanlegg).

- Ulike steder å sitte, noen under tak. I hele uteanlegget skal det være mange ulike steder å sette seg ned i mindre eller større grupper i fastmonterte sitteplasser (totalt cirka 20 sitteplasser). Disse skal utformes i varige materialer. Noen skal være under tak (cirka 12). Sosiale møteplasser og steder å sitte skal i størst mulig grad kombineres med muligheter for å være aktiv og kunne brukes til annet enn å sitte på, for eksempel klatre, klyve og balansere. Enten fordi det man sitter på også kan benyttes til aktivitet, eller fordi man motiveres til å ta i bruk apparater/installasjoner nær sitteplassene. Der skal være flere intime, koselige soner å sitte i, som oppleves litt skjermet, for eksempel av trær og busker. Elevene ønsker å sitte på noe behagelig og morsomt.
- Kreative områder til blant tegning med kritt.
- Uteområdene må ha egnet og funksjonell belysning. Det må utarbeides en belysningsplan for området. Lyssettingen må tilpasses de ulike funksjonene i uteområdet og være variert. Lysanlegget skal være enkelt å tidsstyre og med mulighet for dimming lysanlegget må være tilpasset aktiviteten på området.
- Områder med (kunst)gress til lek og aktivitet
- Det skal etableres naturlige gangveier/bevegelsesmønstre som gjør det fristende å vandre/sykle rundt på området. Noen av disse skal kunne brøytes med traktor på vinterstid. God tilkomst til skolen. Områder skal framstå mest mulig naturlig. Det kan etableres samlingsplasser med bord/benker og enkle takoverbygg.
- Baner og utstyr til ballspill: basketball/Street-basket, fotballek, volleyball, rulleskøyter m.m. Området kan bygges slik at flere aktiviteter kan utføres på samme område. Flaten kan med fordel også utstyres med lett tilgang til vann slik at den kan sprøytes om vinteren og brukes som skøytebane.
- Skolen har i dag en apejungel som er svært populær. Funksjonen ønskes ivarettatt, men den kan flyttes fra der den ligger i dag.
- Det skal etableres ulike lekeinstallasjoner som er sett i sammenheng og som danner en slags hinder-/treningsløype. Her skal være mulighet for å klatre, henge, turne, slenge seg. Turnrelaterte apparater, cross-fit-trening eller tuftepark er eksempler på dette.
- Det skal etableres et anlegg for klatring. Det kan være i form av et parkouranlegg og buldrevegg. Klatring er svært populært i Eide. Parkour inkluderer løping, klatring, svinging, slå kollbøtte, rulling, krabbing og all annen bevegelse som er mest passende for enhver situasjon.

- Det er ønskelig med et skate- og sparkesykkelanlegg i betong. Dette kan med fordel sambrukes med ungdomsskolen
- Helhetlige installasjoner for balanselek – for eksempel rampball og rampline. Leker elevene står på/sitter i og som snurrer rundt, eller kommer i bevegelse når man bruker kroppen. Disse skal plasseres slik at de kan brukes i kombinasjon med hverandre, og slik at flere elever kan delta samtidig. Det skal være minst 3 slike installasjoner.
- 1 sklie/rutsjebane som er brede nok til at flere kan sitte ved siden av hverandre.
- Ett stort sandbasseng. Disse må ikke plasseres nær bygget, men gjerne utformes slik at sanden i størst mulig grad blir værende i sandbassenget, for eksempel med bred betongkant som man kan sitte på og som holder sanden på plass. Bassengene må være estetisk utformet.
- Veier for SFO-sykler. Veiene kan males på asfalt, eller utformes på annet vis slik at det oppleves som en egen vei med trafikkskilt og vegmerking, gjerne med broer, tunneler o.l. Det skal også være mulig for elevene å sykle over store deler av skolens uteområde på disse veiene.
- To vedlikeholdsfrie og værharde bordtennisbord (betong)
- Tilpasse uteområdet slik at en får integrert akebakke om vinteren.
- Vannelementer til bruk i lek og læring.
- 4 nedfelte trampoliner, 1,5 meter i diameter eller 1,5 m²
- Oppmerkede paradiser og spill (3 ulike paradiser, 4 større «3 på rad»).
- To utendørs kildesorteringspunkter for avfallshåndtering. Disse må være robuste for hærverk, og ikke kunne flyttes på.
- Ballaktiviteter bør ikke legges for tett inntil skate- og parkourelementene, men planlegges slik at det skapes naturlige skiller mellom områder for ball og roligere aktiviteter, men uten at man må stenge av med gjerder.

8.1.7 Utearealet som læringsarena

Utearealet skal tilrettelegges for læringsaktiviteter. For å kunne utnytte utearealets potensial må det være direkte tilgang til uteareal fra skaperverkstedet. Det skal tilrettelegges for å kunne drive undervisning utendørs (eksempelvis gjennom overbygd uteverksted for skaperverksted). Her skal være tilgang på vann og strøm ved utgangsdør.

Utearealet skal tilrettelegges for variert undervisning (eksempelvis i form av verdenskart i orientert posisjon, sjakkbrett, vannelementer og lignende).

8.1.8 Driftsfunksjoner utomhus

Alle nye prosjekter i kommunen skal følge kommunens retningslinjer for drift av uteområde og krav knyttet til det. Her nevnes kort noen viktige hensyn ved planlegging av skolens uteområde:

- For å lette arbeidet med vedlikehold må beplantningen som velges være enkel å stelle. Det skal ikke etableres blomsterbed, eventuelle plener må anlegges slik at de er enkle å klippe.
- Utendørs kildesorteringspunkter for avfallshåndtering, disse skal være nedgravde. I hele uteområdet skal det være fastmonterte kildesorteringsløsning, og spesielt i områder der mange vil oppholde seg.
- Området må ha god belysning. Både på skoleplassen og i turløyper som gjør det mulig å bruke uteområde på mørke dager og kveldstid. Bruk av ulike typer belysning tilpasset de ulike områdene.
- Det skal tilrettelegges for enkel brøyting og strøing med maskinelt utstyr. Det skal etableres område for snødeponering. Lekeapparater/installasjoner skal ikke plasseres nær interne veier og områder som er planlagt brøytet om vinteren. Snø skal deponeres egnede steder i hauger slik at elevene kan leke i dem – ake, grave, forme og skape.
- Det må legges til rette for bruk av lift rundt hele bygget, for vedlikehold og vask av vinduer.
- Det skal være tilgang på strøm og vann ved inngangsparti. Vann og strømpunktene må kunne låses/stenges både utenfra og innenfra.
- Overvann må håndteres slik at det ikke er behov for avisingsanlegg.

8.2 Kaldtlager

8.2.1 Kaldtlager drift

Drift har behov for et lager for redskaper og utstyr som river, spader osv. Ses i sammenheng med kaldlager for skole og SFO

8.2.2 Kaldtlager –skole og SFO

Skole og SFO har behov for en utebod til utstyr med enkel tilkomst og gode oppbevaringsfunksjoner.

9 Trafikk og parkering

Ved planlegging av uteområdet er det avgjørende at trafikken løses på en oversiktlig og sikker måte for skoleanlegget. Skoleanlegget skal ha tilfredsstillende planløsning for parkering, avsetningsplasser, avfallshenting og varelevering. Biltrafikk og myke trafikanter skal så langt som mulig holdes atskilt slik at farlige situasjoner ikke oppstår. Parkering ved kirken skal videreføres.

Skolen mottar ferskvarer som melk og mat flere dager i uken, og ellers jevnlig vareleveranser. Det skal legges til rette for enkel adkomst til varemottakene, og det skal planlegges for tydelige trafikkarealer for biltransport til varemottak. Varemottak skal være nær heis, dersom bygg er over flere etasjer.

Det skal etableres X? sykkelparkeringsplasser nær de ulike inngangsområdene på skolene. 50% av all sykkelparkering bør være takoverdekket. Det må være god visuell kontroll med parkeringsplassene slik at risiko for hæververk og tyveri reduseres.

I tillegg til de parkeringsplasser som allerede er opparbeidet skal det etableres følgende:

- ? HC-parkeringer nær hovedinngang
- 1 parkeringsplasser for drift. Ønsket plassering er nært varemottak.